

01000871605970020

2427

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 87

16 Μαΐου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2496

Ασφαλιστική σύμβαση, τροποποιήσεις της νομοθεσίας για
την ιδιωτική ασφάλιση και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Η έννοια και στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης

1. Με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει, έναντι ασφαλιστρου, στον συμβαλλόμενό της (λήπτη της ασφάλισης) ή σε τρίτον, παροχή (ασφάλισμα) σε χρήμα ή, εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, άλλη παροχή σε είδος, όταν επέλθει: το περιστατικό από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωση του (ασφαλιστική περίπτωση).

2. Η ασφαλιστική σύμβαση περιλαμβάνει τουλαχιστον τα στοιχεία των συμβαλλόμενων και του δικαιούχου του ασφαλισμάτος, αν αυτος είναι διαφορετικό πρόσωπο, τη διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης, το πρόσωπο ή το αντικείμενο και τη χρηματική αξία του ή την περιουσία που απειλούνται ή σχετίζονται με την επέλευση του κινδύνου, το είδος των κινδύνων (ασφαλιστικοί κινδύνοι), το τυχόν ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή (ασφαλιστικό ποσό), τις τυχόν εξαιρέσεις κάλυψης, το ασφαλιστρο και το εφαρμοστέο δίκαιο, αν αυτό δεν είναι το ελληνικό

3. Ο ασφαλιστής, μέχρι την απόδοχη της πρότασης προς ασφάλιση, μπορεί να παρασχει, προσωρινή ασφαλιστική κάλυψη, η οποία μετατρέπεται σε οριστική, αν εντος του χρόνου διάσκειας της προσωρινής κάλυψης συναφθεί τη ασφαλιστική σύμβαση.

Άρθρο 2 Ασφαλιστήριο

1. Η ασφαλιστική σύμβαση αποδεικνύεται με έγγραφο που εκδίδεται από τον ασφαλιστή. Η μεταχανικό μέσο αποτύπωση της υπογραφης του ασφαλιστή αρκεί. Το ασφαλιστήριο μπορεί να εκδοθεί και σε διαταγή της στον καμιστή.

2. Ο ασφαλιστής υποχρεούτα να παραδώσει στον ληπτή της ασφαλιστης ασφαλιστήριο ή, αν έχει συμφωνηθεί προσωρινή κάλυψη, έγγραφο προσωρινής κάλυψης.

3. Το ασφαλιστήριο και το έγγραφο προσωρινής κάλυψης πρέπει να περιέχουν τουλαχιστον τα στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης και τον τόπο και χρόνο έκδοσής τους. Ο ληπτης της ασφάλισης δικαιούται οποτεδήποτε να ζητήσει αντίγραφα των επεξηγήσεων και στοιχείων που τυχόν έδωσε στον ασφαλιστή κατά τη συναψη της σύμβασης, καθώς και αντίγραφα του ασφαλιστήριου, σε περίπτωση που τούτο απωλέσθηκε.

4. Όταν η σύμβαση διεπεται από γενικούς ή ειδικούς ασφαλιστικούς όρους, ο ασφαλιστής οφείλει να μνημονεύσει τούτο στο τμήμα του ασφαλιστήριου που αναγράφονται τα εξαπομικευμένα στοιχεία της σύμβασης και να τους παραδώσει στον ασφαλισμένο μαζί με το ασφαλιστήριο.

5. Αν το περιεχόμενο του ασφαλιστήριου παρεκκλίνει από την αιτηση για ασφάλιση, οι παρεκκλίσεις θεωρούνται ότι έχουν εγκριθεί από την αρχή, εφόσον ο ληπτης της ασφάλισης δεν εναντιώνεται γραπτά εντός ενός (1) μηνος από την παραλαβή του ασφαλιστηρίου και εφόσον ο ασφαλιστής τον εχει ενημερώσει για την παρεκκλιση και για το δικαιώμα εναντίωσης γραπτά ή

με σημείωση στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστρίου, στοιχειοθετημένη με εντονότερα στοιχεία από τα λοιπά, ώστε να υποπίπτει εύκολα στην αντίληψη και έχει χορηγήσει σε αυτόν σε χωριστό έντυπο υπόδειγμα δήλωσης εναντίωσης. Αν ο ασφαλιστής παρέλειψε να ενημερώσει ως άνω τον λήπτη και να του χορηγήσει το ως άνω υπόδειγμα, τότε οι παρεκκλίσεις δεν δεσμεύουν τον λήπτη της ασφάλισης και θεωρείται ότι έχει συμφωνηθεί το περιεχόμενο της αίτησης για ασφάλιση.

6. Αν ο ασφαλιστής δεν παρέδωσε στον λήπτη της ασφάλισης κάποια από τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 2 περίπτωση Η και παρ. 3 περίπτωση Δ του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης για ασφάλιση ή αν δεν παρέδωσε τους ασφαλιστικούς όρους σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου, τότε η σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί με βάση το ασφαλιστήριο, τους ασφαλιστικούς όρους, καθώς και τις τυχόν επιπλέον πληροφορίες που προσδιορίζουν γενικά τη συγκεκριμένη σύμβαση, εφόσον ο λήπτης της ασφάλισης δεν εναντίωνται γραπτά εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παράδοση του ασφαλιστρίου. Αν παρέλθει αυτή η προθεσμία άπρακτη, η σύμβαση ισχύει αναδρομικά, από το χρόνο της σύναψής της. Η ως άνω προθεσμία δεν αρχίζει, αν ο ασφαλιστής δεν έχει ενημερώσει σχετικά με το δικαίωμα εναντίωσης τον λήπτη της ασφάλισης γραπτά ή με ευκρινή σημείωση στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστρίου και δεν έχει χορηγήσει σε αυτόν σε χωριστό έντυπο υπόδειγμα δήλωσης εναντίωσης. Το δικαίωμα εναντίωσης αποσβέννυται μετά πάροδο δεκα (10) μηνών από την πληρωμή του πρώτου ασφαλιστρου. Σε περίπτωση εναντίωσης, ματαιούται η σύναψη της σύμβασης. Το βάρος της απόδειξης της παράδοσης των εγγράφων φέρει ο ασφαλιστής. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου αυτού δεν θίγονται.

7. Σε περίπτωση που, μετά από ειδική αίτηση του λήπτη της ασφάλισης, η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται αμέσως, μπορεί να συμφωνηθεί κατά τη σύναψη της σύμβασης η παραίτηση από το δικαίωμα χορήγησης των κατά την παρ. 6 του άρθρου αυτού πληροφοριών, μέχρις ότου ο ασφαλιστής παραδώσει το ασφαλιστρίο.

8. Όλοι οι όροι του ασφαλιστρίου πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα εύλογα συμφέροντα του λήπτη της ασφάλισης και του ασφαλισμένου και να γράφονται με σαφήνεια και με ευδιάκριτα στοιχεία. Συμφωνία παραίτησης από το δικαίωμα προσβολής της ασφαλιστικής σύμβασης λόγω πλάνης δεν δεσμεύει τον λήπτη της ασφάλισης.

Άρθρο 3 Περιγραφή του κινδύνου

1. Κατά τη σύναψη της σύμβασης ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει στον ασφαλιστή κάθε στοιχείο ή περιστατικό που γνωρίζει, το οποίο είναι αντικειμενικά ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου, καθώς επίσης να απαντήσει σε κάθε σχετική ερώτηση του ασφαλιστή. Στοιχεία και περιστατικά, για τα οποία ο ασφαλιστής έθεσε σαφείς γραπτές ερωτήσεις, τεκμαίρεται ότι είναι τα μόνα τα οποία επηρεάζουν

την από μέρους του εκτίμηση και αποδοχή του κινδύνου

Εάν ο ασφαλιστής συνάψει τη σύμβαση με βάση γραπτές ερωτήσεις, δεν μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι:

α. συγκεκριμένες ερωτήσεις έμειναν αναπόντητες.
β. δεν ανακοινώθηκαν περιστάσεις που δεν αποτελούσαν αντικείμενα ερώτησης.

γ. δόθηκε καταφανώς ελλιπής απάντηση σε γενική ερώτηση, εκτός αν ο αντισυμβαλλόμενος ενήργησε κατά τον τρόπο αυτόν με πρόθεση να εξαπατήσει τον ασφαλιστή.

2. Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να επικαλεστεί ατέλειες ή πλημμέλειες των απαντήσεων του ερωτηματολογίου, εκτός αν έγιναν από πρόθεση.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του ασφαλιστή ή του λήπτη της ασφάλισης, δεν έχουν περιέλθει σε γνώση του ασφαλιστη στοιχεία ή περιστατικά που είναι αντικειμενικά ουσιώδη για την εκτίμηση του κινδύνου, ο ασφαλιστής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός αφότου έλαβε γνώση αυτών των στοιχείων ή των περιστατικών.

4. Η πρόταση του ασφαλιστή για τροποποίηση της σύμβασης θεωρείται: ως καταγγελία, αν μέσα σ' ένα (1) μήνα από τη λήψη της δεν γίνει δεκτή και αυτό αναφέρεται στο έγγραφο της πρότασης.

5. Σε περίπτωση παράβασης από αμέλεια της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, ο ασφαλιστής έχει τα δικαιώματα της παρ. 3 του άρθρου αυτού και επιπλέον, αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει πριν τροποποιηθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου αυτού, η ασφαλιστική σύμβαση η πριν η καταγγελία αρχίσει να παράγει αποτελέσματα, το ασφάλισμα μειώνεται: κατά το λόγο του ασφαλιστρου που έχει καθορισθεί προς το δισφάλιστρο που θα είχε καθορισθεί, αν δεν υπήρχε η παράβαση.

6. Σε περίπτωση παράβασης από δόλο της υποχρέωσης που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, ο ασφαλιστής έχει δικαιώμα να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τότε που έλαβε γνώση της παράβασης. Αν η ασφαλιστική περίπτωση επέλθει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρεωσής του προς καταβολή του ασφαλισματος. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε ζημίας του ασφαλιστή.

7. Η καταγγελία της ασφαλιστικής σύμβασης εκ μέρους του ασφαλιστή στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου αυτού επιφέρει: αποτελέσματα μετά πάροδο δεκαπεντε (15) ημερών από τότε που θα περιέλθει στον λήπτη της ασφάλισης ή μετά πάροδο ενός (1) μηνός από τη λήψη της πρότασης τροποποίησης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση της παρ. 6 του άρθρου αυτού, η καταγγελία επιφέρει άμεσα αποτελέσματα. Ο ασφαλιστής δικαιούται των ασφαλιστρων που ήταν ληξιπροθεσμα κατά το χρόνο, κατά τον οποίο επηλθαν τα αποτελέσματα της καταγγελίας της σύμβασης ή κατά το χρόνο επελευσης του ασφαλιστικού κινδύνου. στην περίπτωση που κατά τις παρ. 5 και 6 του άρθρου αυτού περιορίζεται η ευθυνη του ή απαλλάσσεται αυτής.

8. Με την επιφύλαξη του άρθρου 29 παρ. 2, οι διατάξεις των παρ. 3 έως 5 του άρθρου αυτού δεν

εφαρμόζονται στις ασφαλίσεις ζωής. Επίσης, οι διατάξεις των παρ. 3 έως 5 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις ασφαλίσεις ασθενειών.

Άρθρο 4 Επίταση του κινδύνου

1. Κατά τη διάρκεια της σύμβασης ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να δηλώσει στον ασφαλιστή, μέσα σε δεκατέσσερις (14) ημέρες από τότε που περιήλθε σε γνώση του, κάθε στοιχείο ή περιστατικό, το οποίο μπορεί να επιφέρει σημαντική επίταση του κινδύνου, σε βαθμό που, αν ο ασφαλιστής το γνώριζε, δεν θα είχε συνάψει την ασφάλιση ή δεν θα την είχε σύντρψει με τους ίδιους όρους.

2. Ο ασφαλιστής, μόλις λάβει γνώση της επίτασης του κινδύνου, δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της. Οι διατάξεις των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και στην επίταση του κινδύνου κατά τη διάρκεια της σύμβασης.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις ασφαλίσεις ζωής και ασθενειών.

Άρθρο 5 Μείωση και έλλειψη του κινδύνου

1. Αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειώθηκε ουσιαστικά, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να ζητήσει αντιστοιχη μείωση του ασφαλιστρου. Αν ο ασφαλιστής αρνηθεί τη μείωση ή δεν απαντήσει στο σχετικό αίτημα για διάστημα πέραν του μηνός από της υποβολής του, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση για το υπολειπόμενο διάστημα. Το δικαίωμα μείωσης του ασφαλιστρου δεν ισχύει στις ασφαλίσεις ζωής και ασθενειών, αν μεταβάλλεται η υγεία του ασφαλισμένου.

2. Αν ο ασφαλιστής κατά τη σύναψη της σύμβασης γνώριζε οτι αποκλείοταν η δυνατότητα επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης, ο λήπτης της ασφάλισης δεν υποχρεούται στην καταβολή του ασφαλιστρου. Αν ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ή ο δικαιούχος του ασφαλισμάτος, κατά τη σύναψη της ασφάλισης, γνώριζε ότι η ασφαλιστική περίπτωση είχε ήδη επέλθει, ο ασφαλιστής δεν υποχρεούται σε παροχή και δικαιούται, εφόσον δεν γνώριζε την επέλευση του κινδύνου, το ασφαλιστρο μέχρι τέλους της ασφαλιστικής περιόδου.

Άρθρο 6 Καταβολή του ασφαλιστρου

1. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να καταβάλει τα ασφαλιστρα σε μετρητά, είτε εφάπαξ είτε με τμηματικές καταβολές. Η ασφαλιστική κάλυψη δεν αρχίζει πριν την καταβολή του εφάπαξ ασφαλιστρου ή της πρώτης δόσης της τμηματικής καταβολής, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από την ασφαλιστική σύμβαση ή από τις περιστάσεις.

2. Η καθυστέρηση της καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης ασφαλιστρου δίνει το δικαίωμα στον ασφαλιστή να καταγγείλει τη σύμβαση. Η καταγγελία γίνεται με γραπτή δήλωση στον λήπτη της ασφάλισης, στην οποία γνωστοποιείται ότι η περαιτέρω καθυστέρηση καταβολής

ασφαλιστρου θα επιφέρει, μετά πάροδο ενός (1) μηνός από την καινοτοποίηση της δήλωσης, τη λύση της σύμβασης.

Άρθρο 7 Πραγματοποίηση του κινδύνου – Καταβολή του ασφαλισματος

1. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται εντός οκτώ (8) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης να ειδοποιήσει τον ασφαλιστή. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να δίνει όλες τις αναγκαίες γληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που σχετίζονται με τις περιστάσεις και τις συνέπειες της επέλευσης του κινδύνου που του ζητάει ο ασφαλιστής. Ο λήπτης της ασφάλισης δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι δεν γνώριζε την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης, αν τούτο οφείλεται σε βαριά του αμέλεια.

2. Η υπαίτια παράβαση από τον λήπτη της ασφάλισης των υποχρεώσεων της παρ. 1 αυτού του άρθρου παρέχει το δικαίωμα στον ασφαλιστή να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημίας του.

3. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα καταλλήλα μέτρα προς αποφυγή ή μείωση της ζημίας και να ακολουθεί τις οδηγίες του ασφαλιστή. Τα έξοδα που προκύπτουν, εφόσον δικαιολογούνται: από τις περιστάσεις, βαρύνουν τον ασφαλιστή, ακόμα και αν υπερβαίνουν το ασφαλιστικό ποσό. Αντίθετη συμφωνία επιτρέπεται, αν ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ενεργούν στην ασφάλιση για επαγγελματικούς λόγους. Αν το ασφαλίσμα καλύπτει μέρος μόνο της ζημίας, ο ασφαλιστής υποχρεούται να αποδώσει μόνο ανάλογο μερος των εξόδων, εκτός αν τα έξοδα δημιουργήθηκαν αποκλειστικά μετά από τις οδηγίες του ασφαλιστή.

4. Σε περίπτωση υπαιτίας παραβασης των διατάξεων της παρ. 3 αυτού του άρθρου, ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται: σε αποζημίωση του ασφαλιστή.

5. Ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσης προς ασφαλίσμα, αν η επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης οφείλεται, στη μεν ασφάλιση ζημιών, σε δόλο ή σε βαριά αμέλεια, στη δε ασφάλιση προσώπων, μόνο σε δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου του ασφαλισμάτος ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους ή των νομίμων αντιπροσώπων τους ή των εκπροσώπων τους ή των τρίτων στους οποίους έχει ανατεθεί επαγγελματικά η φύλαξη του αντικειμένου της ασφάλισης. Ο ασφαλιστής δικαιούται μόνο το δεδουλευμένο ασφαλιστρο.

6. Με την ασφαλιστική σύμβαση μπορεί να διευρυνθούν οι περιπτώσεις απαλλαγής του ασφαλιστή, αν ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ενεργούν στην ασφάλιση για κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων. Επίσης, μπορεί να συμφωνηθεί ότι θα οφείλεται το ασφαλιστρο μέχρι τέλους της ασφαλιστικής περιόδου, αν μετά την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης καταγγελθεί η σύμβαση.

7. Αν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση, ο ασφαλιστής υποχρεούται να καταβάλει το ασφαλίσμα χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Αν για τη διάγνωση της έκτασης του ασφαλισμάτος απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα, ο

ασφαλιστής υποχρεούται, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σε καταβολή του ποσού για το οποίο δεν υπάρχει αμφισβήτηση.

8. Οι διατάξεις των παρ. 2-4 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται στις ασφαλίσεις προσώπων.

'Άρθρο 8

Διάρκεια και λύση της σύμβασης

1. Η ασφαλιστική σύμβαση, εφόσον συμφωνήθηκε για ορισμένο χρόνο, λύεται με την πάροδο του χρόνου αυτού, εκτός αν έχει συμφωνηθεί σιωπηρή παράταση. Η σιωπηρή παράταση δεν μπορεί να συμφωνηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.

2. Αν έχει συμφωνηθεί για αδριστό χρόνο (διαρκής ασφάλιση), η σύμβαση λύεται με καταγγελία στο τέλος της ασφαλιστικής περιόδου. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος καταγγελίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) μηνός ούτε μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.

3. Στις ασφαλίσεις ζημιών που έχουν διάρκεια μεγαλύτερη του ενός (1) έτους και στις ασφαλίσεις προσώπων, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να υπαναχωρίσει από τη σύμβαση εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παράδοση του ασφαλιστρίου. Η προθεσμία δεν αρχίζει, αν ο λήπτης της ασφάλισης δεν ενημερώθηκε σχετικά για το δικαίωμά του αυτό από τον ασφαλιστή και δεν βεβαιώνεται τούτο με έγγραφο του. Αν ο ασφαλιστής δεν ενημέρωσε τον λήπτη της ασφάλισης, το δικαίωμα υπαναχωρησης αποσβήνεται δύο (2) μήνες μετά την πληρωμή του πρώτου ασφαλιστρου. Το δικαίωμα υπαναχωρησης δεν υφίσταται στις ασφαλίσεις ζημιών, όπου η κάλυψη παρέχεται άμεσα μετά από ειδική αίτηση του λήπτη της ασφάλισης. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος υπαναχωρησης αναστέλλεται καθόσο διάστημα ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα εναντίωσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

4. Η ασφαλιστική σύμβαση λύεται με καταγγελία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των άρθρων 3, 4, 5 παρ. 1, 6 και 12 του παρόντος νόμου, καθώς και της παρ. 2 αυτού του άρθρου. Ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται επίσης να καταγγείλει τη σύμβαση, αν ο ασφαλιστής κηρύχθηκε σε πτώχευση ή αν απαγορεύθηκε η ελεύθερη διάθεση μέρους ή του συνόλου των περιουσιακών του στοιχείων. Σε περίπτωση κήρυξης σε πτώχευση του λήπτη της ασφάλισης ή αν τέθηκε καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπο σε αναγκαστική διαχείριση, ο ασφαλιστής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.

5. Στο ασφαλιστήριο μπορεί να προβλέπονται και άλλοι λόγοι καταγγελίας της ασφαλιστικής σύμβασης. Σε περίπτωση που συμφωνείται ο ασφαλιστής να διατηρεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης μετά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, ο λήπτης της ασφάλισης έχει το ίδιο δικαίωμα. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 3, της παρ. 4 του άρθρου 4 και του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, τα αποτελέσματα της καταγγελίας, όταν ασκείται από τον ασφαλιστή, δεν μπορούν να επέρχονται πριν την πάροδο τριάντα (30) ημερών από τότε που θα περιέλθει στον λήπτη της ασφάλισης.

6. Ως ασφαλιστική περίοδος νοείται η διάρκεια του

ενός (1) έτους, εκτός αν ο υπολογισμός των ασφαλιστρων έχει υπολογισθεί για μικρότερο διάστημα, οπότε νοείται το διάστημα αυτό.

'Άρθρο 9

Ασφάλιση για λογαριασμό

1. Ο λήπτης της ασφάλισης μπορεί να συμβληθεί στην ασφαλιστική σύμβαση για λογαριασμό δικό του ή τρίτου. Ο τρίτος μπορεί και να μην ορίζεται στο ασφαλιστήριο (ασφάλιση για λογαριασμό όποιου ανήκει). Σε περίπτωση αμφιβολίας, η σύμβαση θεωρείται ότι καταρτίσθηκε για λογαριασμό του λήπτη της ασφάλισης.

2. Τον λήπτη της ασφάλισης βαρύνουν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, εκτός από εκείνες που από τη φύση τους πρέπει να εκπληρωθούν από τον ασφαλισμένο. Ο ασφαλισμένος έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τον λήπτη της ασφάλισης, εφόσον έχει λάβει γνώση της σύμβασης και έχει τη δυνατότητα να τις εκπληρώσει.

'Άρθρο 10

Παραγραφή

Αξιώσεις που πηγάζουν από την ασφαλιστική σύμβαση παραγράφονται, στις ασφαλίσεις ζημιών μετά από τεσσερα (4) χρόνια και στις ασφαλίσεις προσώπων μετά από πέντε (5) χρόνια, από το τέλος του έτους μεσα στο οποίο γεννήθηκαν.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΗΜΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

'Άρθρο 11

Έννοια και αντικείμενο της ασφάλισης ζημιών

1. Σπήν ασφάλιση κατά ζημιών, το ασφαλίσμα συνίσταται στην αποκατάσταση της ζημίας της περιουσίας που συμφωνήθηκε ότι θα καλύπτεται, οταν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση (ασφαλιστική ζημία).

2. Η ζημία της ασφαλισμένης περιουσίας μπορεί να συνίσταται στη βλάβη ή στην απώλεια ογαθών, απαιτήσεων και κερδών, καθώς και στις δαπάνες απόκρουστς και ικανοποίησης απαιτήσεων τρίτων.

3. Το ασφαλίσμα δεν μπορεί να υπερβαίνει την έκταση της ασφαλιστικής ζημίας ούτε και το ασφαλιστικό ποσό.

4. Ο λήπτης της ασφάλισης ζημιών μπορεί να ασφαλίσει κάθε περιουσία για τη διατήρηση της οποίας έχει έννομο συμφέρον και η οποία απειλείται από ασφαλιστικό κίνδυνο.

'Άρθρο 12

Διαδοχή στην ασφαλιστική σχέση

1. Η ασφάλιση ζημιών δεν λήγει, αν τον λήπτη της ασφάλισης η τον ασφαλισμένο διαδεχθεί άλλος στην ασφαλιστική σχέση.

2. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί ασφαλιστήριο σε διαταγή ή στον κομιστή, ασφαλιστης και ληπτης της ασφάλισης

ή ασφαλισμένος δικαιούνται να καταγγείλουν τη σύμβαση το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, αφότου έγινε γνωστή η διαδοχή. Η καταγγελία εκ μέρους του ασφαλιστή επιφέρει αποτελέσματα μετά πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που περιήλθε στον λήπτη της ασφάλισης ή τον ασφαλισμένο.

3. Ο ασφαλιστής απαλλάσσεται, αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος επήλθε πριν από την πάροδο της παραπάνω 30ημερης προθεσμίας ή πριν επέλθουν τα αποτελέσματα της καταγγελίας που εμπρόθεσμα άσκησε ο ασφαλιστής και εφόσον αποδειξεί ότι δεν θα είχε αναλάβει τον κίνδυνο ή δεν θα τον είχε αναλάβει με τους ίδιους όρους, αν γνώριζε τη διαδοχή. Τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα επιστρέφονται. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται αν ο κίνδυνος επέλθει εντός τριάντα (30) ημερών από τη διαδοχή.

Άρθρο 13 Εξαιρέσεις της κάλυψης

1. Δεν παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη στο μέτρο που η πραγματοποίηση του ασφαλιστικού κινδύνου προέρχεται από πολεμικά γεγονότα η ενέργειες, εμφύλιο πόλεμο, στάση ή λαϊκές ταραχές.

2. Στην ασφαλιστική κάλυψη, στο μέτρο που η πραγματοποίηση του ασφαλιστικού κινδύνου προέρχεται από φυσική απομειωση των πραγμάτων αυτών.

3. Με το ασφαλιστήριο μπορεί να συμφωνηθεί η διεύρυνση των εξαιρέσεων κάλυψης, εφόσον υπαγρφεύεται από δικαιολογημένες τεχνικές ανάγκες του ασφαλιστή.

Άρθρο 14 Υποκατάσταση ασφαλιστή

1. Εάν ο λήπτης της ασφάλισης έχει αξιωση προς αποκατάσταση της ζημιάς κατά τρίτου, η αξιωση περιερχεται στον ασφαλιστή στην εκταση του ασφαλισματος που κατεβαλει.

2. Εάν οι αξιώσεις του ληπτη της ασφάλισης στρέφονται κατά του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου ασφαλισματος ή των ανιόντων, κατιόντων και των συζύγων τους ή άλλων προσώπων που συνοικούν μαζι του, καθώς και των νομίμων αντιπροσώπων του ή των εκπροσώπων του, η αξιωση δεν περιέρχεται στον ασφαλιστή, παρά μόνο αν τα πρόσωπα αυτά ενήργησαν με δόλο.

3. Ο λήπτης της ασφάλισης και, σε περίπτωση ασφάλισης για λογαριασμό, ο ασφαλισμένος και ο τυχόν τρίτος δικαιούχος του ασφαλισματος, υποχρεούνται να διαφυλάξουν τα δικαιώματα τους κατά του τρίτου που περιέρχονται στον ασφαλιστή. Παραβιαση της υποχρέωσης αυτής επαγέται ευθύνη των υποχρέων. προς αποκατάσταση κάθε ζημιάς του ασφαλιστή.

4. Αν ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ενεργούν στην ασφάλιση για επαγγελματικούς λόγους, μπορεί να συμφωνηθεί η απαλλαγή του ασφαλιστή στο μέτρο που από υπαιτιότητα των υποχρέων ματαιώθηκε η άσκηση του αναγωγικού του δικαιώματος.

5. Σε περίπτωση υποκατάστασης του ασφαλιστή, η παραγραφή των αξιώσεων του λήπτη της ασφάλισης κατά του τρίτου δεν συμπληρώνεται πριν την παρέλευση

έξι (6) μηνών από την υποκατάσταση και εφόσον αυτη έλαβε χώρα πριν από την παραγραφή η την αποσβεση αυτών των αξιώσεων

Άρθρο 15 Ασφάλιση με περισσότερους ασφαλιστές

1. Αν η ασφαλισμένη περιουσία έχει ασφαλιστεί κατά τους ίδιους κινδύνους σε περισσότερους ασφαλιστές (πολλαπλή ασφάλιση), ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος οφείλουν να γνωστοποιήσουν χωρίς καθυστερηση σε κάθε ασφαλιστή την ασφάλιση και το ασφαλιστικό ποσό.

2. Οι περισσότερες ασφαλίσεις είναι ισχυρές μεχρι την έκταση της ασφαλιστικής ζημιάς.

3. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, οι περισσότεροι ασφαλιστές ευθυνούνται εις ολόκληρο, μέχρι το ασφαλιστικό ποσό της σύμβασής τους. Επιτρέπεται να συμφωνηθεί ότι, σε περίπτωση μη γνωστοποίησης της υπαρξης άλλων ασφαλίσεων κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης, θα περιοριζεται το ασφάλισμα στο μέτρο που δεν καλύπτεται από προηγούμενη ασφάλιση. Σε περίπτωση που ο ληπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος παραλείψουν τη γνωστοποίηση με δολο, εφαρμόζονται οι παρ 6 και 7 του άρθρου 3 του παροντος νομου.

4. Αν οι περισσότερες ασφαλιστικές συμβάσεις έχουν συναφθεί με κοινη συμφωνία, με ή χωρίς κοινο συντονιστή ασφαλιστή, ο κάθε ασφαλιστής ευθύνεται καταναλογία του ασφαλισμένου σε αυτόν ποσοστού (συνασφάλιση).

Άρθρο 16 Υπολογισμός του ασφαλισματος

1. Στην ασφάλιση κατά ζημιών προγμάτων, αν δεν συμφωνηθηκε κάτι άλλο, βάση υπολογισμού του ασφαλισματος είναι: η τρέχουσα αξία ή, αν δεν υπάρχει, η συνηθισμένη αξία αυτών κατά το χρόνο επέλευσης του κινδύνου.

2. Το ασφάλισμα καθορίζεται από την αντιπαραβολή της αξίας του πράγματος πριν και μετα την πραγματοποίηση του κινδύνου.

3. Ο ασφαλιστης μπορεί με ξεχωριστή συμφωνία, η οποία αποδεικνύεται με έγγραφο, να προβεί σε αποτίμηση της ασφαλισμένης περιουσίας. Στην περίπτωση αυτή το ασφάλισμα υπολογίζεται με βάση την αξία της αποτίμησης. Η αποτίμηση μπορεί να προσβληθεί μόνο για πλάνη, απατη, απειλή ή εικονικότητα.

Άρθρο 17 Υπασφάλιση - Υπερασφάλιση

1. Στην ασφάλιση προγμάτων, αν η αξία τους που δηλώθηκε κατά τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης (ασφαλιστική αξία) υπολείπεται της τρέχουσας ή, αν δεν υπάρχει, της συνηθισμένης αξίας αυτών κατά το χρόνο επέλευσης του κινδύνου, η ευθύνη του ασφαλιστη περιοριζεται στην αποκατάσταση ανάλογου μέρους της ζημιάς.

2. Αν η αξία των πραγμάτων, που δηλώθηκε κατά τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης, υπερβαίνει την

τρέχουσα ή, αν δεν υπάρχει, τη συνηθισμένη αξία αυτών κατά το χρόνο επέλευσης του κινδύνου; οποιοσδήποτε από τους συμβαλλομένους μπορεί να απαιτήσει τη μείωση της ασφαλιστικής αξίας και του ασφαλίστρου, για το υπολειπόμενο διάστημα ισχύος της σύμβασης. Σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου, ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται για το υπερβάλλον.

3. Αν η υπερασφάλιση οφείλεται σε δόλο του λήπτη της ασφάλισης, του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου του ασφαλίσματος, η ασφάλιση είναι άκυρη. Ο καλόπιστος ασφαλιστής δικαιούται τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Άρθρο 18 Ανοικτή ασφάλιση

1. Αν η ασφαλισμένη περιουσία κατά τη σύναψη της σύμβασης έχει καθορισθεί μόνο κατά γένος και αφορά πράγματα τα οποία θα εμπίπτουν στον ασφαλιστικό κίνδυνο μελλοντικά, ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος υποχρεούται να δηλώνει στον ασφαλιστή, ευθύς μόλις λάβει γνώση, το είδος των πραγμάτων, τις ασφαλιστικές αξίες, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο προσδιοριστικό της σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστρίου.

2. Το ασφαλιστρο υπολογίζεται με βάση τις δηλώσεις που γίνονται κάθε φορά.

3. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης που προβλεπεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε ζημιάς του ασφαλιστή. Αν η παράβαση έγινε από δόλο, εφαρμόζονται και οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 3.

4. Σε περίπτωση που ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ενεργούν στην ασφάλιση για επαγγελματικούς λόγους, επιτρέπεται και διαφορετική ως προς τους όρους αυτού του άρθρου συμφωνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΔΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ

Άρθρο 19 Ασφάλιση πυρκαγιάς

1. Η ασφάλιση πυρκαγιάς περιλαμβάνει ζημιές που προκαλούνται από κινδύνους πυρκαγιάς και κεραυνού. Εάν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, περιλαμβάνει επίσης ζημιές που προκαλούνται από έκρηξη και άλλα παρεμφερή συμβάντα, έστω και αν δεν ακολούθησε πυρκαγιά. Το ασφάλισμα περιλαμβάνει τη μείωση της αξίας των βλαβέντων πραγμάτων, καθώς και την αποκατάσταση των ζημιών που προξένησαν τα αναγκαία μέτρα για τη διάγνωση, αποτροπή ή περιστολή της ζημιάς, όπως τα έξοδα κατάσβεσης και κατεδάφισης.

2. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, η ασφάλιση περιλαμβάνει και τις ζημιές από κλοπές ή απώλειες κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης του κινδύνου ή αμέσως ύστερα από αυτήν ή εξαιτίας των μέτρων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο.

3. Ασφαλιστική κάλυψη δεν παρέχεται όταν: α) η πυρκαγιά οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια που καταλογίζεται προσωπικά στον λήπτη της ασφάλισης, καθώς και σε δόλο των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παρ. 5 του παρόντος νόμου. β) η αιτία

της πυρκαγιάς συμπεριλαμβάνεται στις εξαιρέσεις του άρθρου 13 του παρόντος νόμου.

4. Η κάλυψη αρχίζει το μεσημέρι της επόμενης ημέρας από τη χρονολογία του ασφαλιστηρίου, εκτός αν συμφωνήθηκε κάτι άλλο.

5. Σε περίπτωση που ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος ενεργούν στην ασφάλιση για επαγγελματικούς λόγους, επιτρέπεται και διαφορετική ως προς τους όρους αυτού του άρθρου συμφωνία.

Άρθρο 20 Ασφάλιση μεταφοράς πραγμάτων

1. Η ασφάλιση μεταφοράς πραγμάτων περιλαμβάνει τις ζημιές που προκαλούνται από όλους τους κινδύνους που δεν έχουν εξαιρεθεί, από τους οποίους απειλούνται τα πράγματα, κατά το χρονικό διάστημα από την εκ μέρους του μεταφορέα απόκτηση του δικαιώματος διάθεσης αυτών με σκοπό τη μεταφορά, μέχρι την απώλεια του εξαιτίας τερματισμού της μεταφοράς με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Ο ασφαλιστής ευθύνεται κι αν ο κίνδυνος επήλθε από δόλο ή βαριά αμέλεια του μεταφορέα ή των προστηθέντων του.

3. Παρεκκλίσεις, διακοπές και άλλες αλλαγές στη διαδρομή και στο μεταφορικό μέσο δεν επιδρούν στην ευθύνη του ασφαλιστή, εκτός εάν τις προκάλεσε ή τις ενέκρινε ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος, μολονότι δεν ήταν αναγκαίες, οπότε εφαρμόζεται το άρθρο 4 του παρόντος (επιταση του κινδύνου).

4. Βάση υπολογισμού του ασφαλίσματος είναι η αξία των πραγμάτων, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 16 του παρόντος, που είχαν στον τόπο και το χρόνο κατά τον οποίο έγιναν δεκτά προς μεταφορά. Στην αξία αυτή μπορούν να προστίθενται και οι δαπάνες μεταφοράς, οι τελωνειακοί δασμοί, οι λοιπές επιβαρύνσεις και το προσδοκώμενο κέρδος.

Άρθρο 21 Ασφάλιση εσοδείας

Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, στην ασφάλιση εσοδείας, βάση υπολογισμού του ασφαλίσματος είναι η αξία που θα είχαν τα γεωργικά πριόντα κατά την ωρίμανση ή τη συνηθισμένη συγκομιδη, αν δεν είχε επέλθει ο κίνδυνος.

Άρθρο 22 Ασφάλιση πιστώσεων και εγγυήσεων

1. Αν συμφωνηθήκε η κάλυψη του κινδύνου μη πληρωμής πίστωσης λόγω αφερεγγυότητας, που χορηγήθηκε από τον ασφαλισμένο στον οφειλέτη του (ασφάλιση πιστωσης), ο ασφαλιστής δεν έχει, εκτός αντίθετης συμφωνίας, το δικαίωμα διζήσεως.

2. Αν συμφωνηθήκε η χορήγηση εγγύησης στον ασφαλισμένο υπέρ του προσώπου που θα υποδειξει ο ασφαλισμένος (ασφάλιση εγγυησης), ο ασφαλιστής έχει, εκτός αντίθετης συμφωνίας, αναγωγικό δικαίωμα κατά του ασφαλισμένου για το ποσό το οποίο εγγυηθήκε και κατέβαλε, σύμφωνα με τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης.

Άρθρο 23**Ασφάλιση περιβαλλοντικών ζημιών**

1. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι αλλο, η ασφάλιση περιβαλλοντικής ζημιάς περιλαμβάνει τα έξοδα αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα έξοδα αποκομιδής απορριμμάτων και ερεπιών που προέκυψαν από την επέλευση ασφαλιστικού κινδύνου.

2. Το ασφάλισμα καταβάλλεται μόνο έναντι των πράγματι καταβληθέντων εξόδων και μόνο εφόσον η ζημιά προέκυψε από αιφνίδιο και μη αναμενόμενο συμβάν.

Άρθρο 24**Ασφάλιση διακοπής λειτουργίας επιχείρησης**

Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι αλλο, η ασφάλιση διακοπής λειτουργίας επιχείρησης περιλαμβάνει την απώλεια των κερδών, τα γενικά έξοδα και τα έξοδα που ήταν άμεση συνέπεια της επέλευσης του κινδύνου και προέκυψαν στην επιχείρηση λόγω μερικής ή ολικής διακοπής της, που προήλθε από την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου στο χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο ασφαλιστήριο.

Άρθρο 25**Ασφάλιση αστικής ευθύνης**

Η ασφάλιση αστικής ευθύνης περιλαμβάνει τις δαπανές, που προέρχονται άμεσα από την απόκρουση και ικανοποίηση αξιώσεων τρίτων κατά του λήπτη της ασφάλισης, που γεννηθήκαν από πράξεις ή παραλειψεις του για τις οποίες είχε συμφωνηθεί ασφαλιστική καλύψη. Δεν παρέχεται κάλυψη, αν οι πράξεις ή οι παραλειψεις προκλήθηκαν από δόλο του λήπτη της ασφάλισης ή του ασφαλισμένου.

Άρθρο 26**Υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης**

1. Όταν η ασφάλιση αστικής ευθύνης είναι κατά νομό υποχρεωτική, ο τρίτος έχει ευθεία αξιώση και πέρα από το ασφαλιστικό ποσό, μεχρι το όριο για το οποίο η ασφάλιση είναι υποχρεωτική.

2. Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του τρίτου ζημιώθεντος ενοτάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, εκτος αν ο ζημιώθεις είναι ο λήπτης της ασφάλισης, άλλο προσωπο η αστική ευθύνη του οποίου καλύπτεται και, εφόσον υπήρχε συνοίκηση, σύζυγος και συγγενής ως και το δευτερο βαθμού, έστω και από αγχιστεία, είτε του λήπτη της ασφάλισης είτε του ασφαλισμένου. Ο ασφαλιστής που κατέβαλε στον τρίτο χωρίς να είναι υποχρεωμένος κατά τα ανωτέρω έναντι του λήπτη της ασφάλισης, υποκαθιστάται στην απαίτηση του τρίτου κατά του ασφαλισμένου, μεχρι το ποσό που κατέβαλε. Η παραγράφη δεν συμπληρώνεται πριν την παρέλευση εξι (6) μηνών από την υποκατασταση.

3. Γεγονός που οδηγεί στην άρση ή τη λήξη της ασφαλιστικής σχέσης, δεν αντιτάσσεται κατά του τρίτου ζημιώθεντα παρά μόνο μετά παρόδο ενός (1) μηνός από τότε που ο ασφαλιστής το κοινοποίησει στην υπηρεσία ή στο νομικό πρόσωπο που έχει ορισθεί για το σκοπο αυτόν. Στις περιπτώσεις αυτές ο ασφαλιστής

δεν ευθύνεται στο μέτρο που ο τρίτος είναι σε θέση να αποζημιωθεί από έναν άλλον ασφαλιστή ζημιών της από φορεα καινωνικής ασφαλίστης.

4. Περισσότεροι τρίτοι που ζημιώθηκαν συντρέχουν μέχρι το ασφαλιστικό ποσό κατά το λόγο των απαιτήσεών τους. Άν ο ασφαλιστής κατέβαλε σε έναν από τους τρίτους ποσό μεγαλύτερο από την αναλογία του, απαλλάσσεται έναντι των λοιπών για τις πέραν του ασφαλιστικού ποσού απαιτήσεις, εκτός αν κατέβαλε γνωρίζοντας την ύπαρξη τους. Αυτοί όμως έχουν έναντι του τρίτου που ικανοποιήθηκε αξιώση για την απόδοση του ποσού που έλαβε πέρα από την αναλογία του.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να καθορίζονται: αι υπηρεσίες ή τα νομικά ποόσωπα που θα δέχονται τις καινοποιησεις των ασφαλιστών, η διοδικεία ελεγχου τηρησης της υποχρεωτικής ασφαλίσης, καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες λειτουργίας υποχρεωτικών ασφαλίσεων αστικής ευθύνης. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν εφαρμαζονται, αν δεν έχει προσδιορισθεί η υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στην υποχρεωτική ασφαλίση ευθύνης από ατυχήσατα αυτοκινήτων.

**ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 27****'Εννοια - Ασφαλιστήριο - Ασφάλιση ποσού**

1. Στην ασφάλιση προσώπων το ασφαλίσμα συνιστάται είτε στην καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού εφαπάδη ή σε περιοδικές προσάρδους (ασφαλίση ποσού) είτε στην αποκατάσταση της συγκεκριμένης οικονομικής ζημιάς που προηλθε εξαιτίας ασθενείας ή ατυχήματος του ασφαλισμένου.

2. Αν δεν έχει συμφωνηθεί κατι άλλο, η ασφαλιστική καλύψη δεν παρέχεται μόνο στο μέτρο που η πραγματοποίηση του ασφαλιστικού κινδύνου προερχεται άμεσα από πολεμικά γεγονότα και ιοντίζουσες ακτινοβολίες.

3. Το ασφαλιστήριο είναι ονομαστικό και δεν μπορεί να εκδοθεί σε διστανη ή στον κομιστή.

4. Στην ασφάλιση για λογαριασμό μπορεί στο ασφαλιστήριο να μην κατονομάζεται ο ασφαλισμένος.

5. Στην ασφάλιση προσώπων που έχει συμφωνηθεί ως ασφαλίση ποσού, το ασφαλίσμα καταβαλλέται ανεξαρτητα από το αν η επέλευση του ασφαλιστικου κινδύνου προκάλεσε ζημιά στον ασφαλισμένο ή στο δικαιούχο του ασφαλισμάτος και ανεξαρτητα από το ύψος της ζημιάς που προκλήθηκε.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ****Άρθρο 28
Ασφάλιση ζωής ιδίου ή τρίτου**

1. Μπορεί να συμφωνηθεί η ασφάλιση κατά του κιν-

δύνου θανάτου ή η ασφάλιση επιβίωσης ή και των δύο, του λήπτη της ασφάλισης ή τρίτου.

2. Η ασφάλιση της ζωής τρίτου για τον κίνδυνο θανάτου του είναι άκυρη, αν δεν υπάρχει έγγραφη συναίνεση του. Η έγγραφη συναίνεση αυτού απαιτείται επίσης και για τον ορισμό τρίτου δικαιούχου του ασφαλίσματος, καθώς και για την εκχώρηση ή την ενεχύραση των απαιτήσεων από την ασφάλιση. Αν ο τρίτος είναι ανικανός, τη συναίνεση δίνει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του. Αν ο νόμιμος αντιπρόσωπος είναι ο λήπτης της ασφάλισης ή ο δικαιούχος του ασφαλίσματος, τη συναίνεση δίνει ειδικός επίτροπος του ανικάνου.

3. Στην ασφάλιση ζωής για τον κίνδυνο θανάτου, ο ορισμός δικαιούχου γίνεται με γραπτή δήλωση του λήπτη της ασφάλισης, η οποία είναι ελεύθερα ανακλητή.

4. Αν δεν έχει ορισθεί δικαιούχος ή αν αυτός αποποιήσει το ασφάλισμα, δικαιούχος θεωρείται ο λήπτης της ασφάλισης και το ασφάλισμα μετά το θάνατό του περιλαμβάνεται στην κληρονομία του.

5. Ο δικαιούχος του ασφαλίσματος δεν μπορεί να εκχωρήσει ή να ενεχυράσει το ασφάλισμα χωρίς την έγγραφη συναίνεση του λήπτη της ασφάλισης ή, σε περίπτωση ασφάλισης ζωής τρίτου, αυτού του τρίτου, εφόσον έχει δικαιώμα αριστουργής δικαιούχου.

Άρθρο 29

Δήλωση στοιχείων του ασφαλισμένου - Εξαγορά

1. Η ηλικία του προσώπου, για το θάνατο ή την επιβίωση του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την εκτίμηση του κινδύνου, κατά την έννοια του άρθρου 3 του παρόντος νόμου. Αναληθής δήλωση ηλικίας θεωρείται ότι ασκεί επιρροή στην εκτίμηση του κινδύνου, εάν βρίσκεται έξω από τα όρια που προβλέπουν τα σχετικά τιμολόγια του ασφαλιστή κατά την έναρξη της ασφαλιστικής κάλυψης.

2. Σε περίπτωση παράβασης από δόλο της παρ. 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται μόνο την αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου.

3. Στην ατομική ασφάλιση ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαιώμα να ζητήσει από τον ασφαλιστή την εξαγορά της ασφάλισης μετά πάροδο χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο ασφαλιστηρίο και το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των τριών (3) ετών. Στην ομαδική ασφάλιση μπορεί να συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό.

4. Ο ασφαλιστής αποδίδει στον λήπτη της ασφάλισης την αξία της εξαγοράς που συμφωνήθηκε. Ως βάση υπολογισμού της αξίας εξαγοράς λαμβάνονται υπόψη τα έξιδα του ασφαλιστή που βαρύνουν τη συγκεκριμένη σύμβαση και τα καταβληθέντα ασφάλιστρα αποταμίευσης. Την ίδια υποχρέωση έχει ο ασφαλιστής και σε κάθε περίπτωση λύσης της ασφαλιστικής σύμβασης.

Άρθρο 30

Αυτοκτονία ή θανάτωση

1. Εάν το πρόσωπο για το θάνατο του οποίου συνάπτεται η ασφάλιση αυτοκτόνησης, ο ασφαλιστής υποχρεούται να καταβάλει το ασφάλισμα, εφόσον έχουν περάσει δύο (2) τουλάχιστον χρόνια από τη σύναψη της σύμβασης. Το ίδιο ισχύει και για κάθε μεταγενέστερη

συμφωνία με την οποία αυξάνεται το ασφαλιστικό ποσό.

2. Ο δικαιούχος εκπιπτεί από το δικαιώμα του, αν με πρόθεση προκάλεσε το θάνατο του ασφαλισμένου ή αποπειράθηκε να τον θανατώσει.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 αυτού του άρθρου, θάνατος του ασφαλισμένου, που προκλήθηκε από τα πρόσωπα του άρθρου 7 παρ. 5 του παρόντος νόμου, δεν απαλλάσσει τον ασφαλιστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Άρθρο 31

Ασφάλιση στυχημάτων

1. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, η ασφάλιση στυχημάτων περιλαμβάνει τις σωματικές βλάβες που προέρχονται από εξωτερική, βιασμό, αιφνίδια και ξένη προς την πρόθεση του ασφαλισμένου αιτία, εφόσον προκαλέσει προσωρινή ή μόνιμη, μερική ή ολική αναπηρία ή θάνατο ή ανάγκη νοσηλείας.

2. Ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται να ειδοποιήσει τον ασφαλιστή για την τυχόν ύπαρξη άλλης ασφαλισης κατά στυχημάτων. Παραβαση της υποχρέωσης αυτής δίνει δικαιώμα στον ασφαλιστή να καταγγέλει τη σύμβαση μεσά σε προθεσμία ενός (1) μηνός αφότου έλαβε γνώση της παράλειψής.

3. Μπορεί να συμφωνηθεί η καταβολή ασφαλίσματος που αντιστοιχεί είτε στις συγκεκριμένες άμεσες ζημιές του ασφαλισμένου είτε στα τυχόν κατ' αποκοπή για κάθε περίπτωση συμφωνημένα ποσά εφάπαξ ή σε περιοδικές παροχές είτε στην παροχή ιατροφαρμακευτικών και χειρουργικών υπηρεσιών. Αν συμφωνήθηκε η καταβολή των συγκεκριμένων άμεσων ζημιών, έχουν εφαρμογή τα άρθρα 14 και 15 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 32

Ασφάλιση ασθενειών

1. Αν δεν συμφωνήθηκε κάτι άλλο, η ασφάλιση ασθενειών περιλαμβάνει τις ασθένειες που προέρχονται από αιτίες οι οποίες δεν υπήρχαν ή υπήρχαν, αλλά ο ασφαλισμένος δικαιολογημένα αγνοούσε την ύπαρξη τους κατά τη σύναψη της σύμβασης.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 31 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και στην ασφάλιση ασθενειών.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

1. Κάθε δικαιοπραξία που περιορίζει τα δικαιώματα του λήπτη της ασφάλισης, του ασφαλισμένου ή του δικαιούχου του ασφαλισμένου είναι άκυρη, εκτός αν ορίζεται, κάτι άλλο ειδικά στον παρόντα νόμο ή αν προκειται για ασφάλιση μεταφοράς πραγμάτων, πίστωσης ή εγγύησης, καθώς και θαλάσσια η αεροπορική ασφάλιση ζημιών.

2. Οι διατάξεις του ένατου τμήματος του εμπορικού νόμου, όπως ισχύει, καταργούνται.

3. Το άρθρο 33 παρ. 1 του ν.δ/τος 400/1970 "περιιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως" (ΦΕΚ 10 Α'), όπως

ισχύει, καταργείται.

4. Οι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υφιστάμενες ασφαλιστικές συμβάσεις διέπονται εφεξής από τον παρόντα νόμο.

'Αρθρο 34

Η ισχύς των άρθρων 1 έως 33 αρχίζει έξι (6) μήνες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

'Αρθρο 35

Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του ν.δ/τος 400/1970 "Περί Ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως και άλλες διατάξεις", όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το ν. 761/1978 (ΦΕΚ 42 Α'), ν. 1380/1983 (ΦΕΚ 101 Α'), π.δ. 118/1985 (ΦΕΚ 35 Α'), ν. 1569/1985 (ΦΕΚ 183 Α'), ν. 1875/1990 (ΦΕΚ 21 Α'), π.δ. 103/1990 (ΦΕΚ 47 Α'), π.δ. 459/1990 (ΦΕΚ 175 Α'), π.δ. 325/1991 (ΦΕΚ 117 Α'), π.δ. 239/1993 (ΦΕΚ 106 Α'), ν. 2170/1993 (ΦΕΚ 150 Α') και π.δ. 252/1996 (ΦΕΚ 86 Α')

1. Τα εδάφια πέμπτο και έκτο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

"Ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν να ιδρύουν ανώνυμες εταιρίες και να συμμετέχουν σε όμοιες εταιρίες, έστω και αν δεν έχουν ως αντικείμενο ασφαλιστικές εργασίες. Προς το σκοπό αυτόν και ύστερα από έγκριση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορούν να διαθέτουν τα περαν των διατίθεμενων προς ασφαλιστική τοποθέτηση τεχνικών αποθεμάτων και περιθώριου φερεγγυόπτητας στοιχεία του ενεργητικού τους, δηλώνοντας τα κεφαλαια της ασφαλιστικής επιχείρησης που πρόκειται να χρησιμοποιήσουν για την ως άνω ίδρυση ή συμμετοχή."

2. Στο τέλος του άρθρου 3α του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 7, που έχει ως εξής:

"7. Η λέξη "ασφαλιστής" δηλώνει αποκλειστικά την ασφαλιστική επιχειρηση που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης είτε υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσών. Η παρ. οιουδήποτε άλλου καθ' οιονδήποτε τρόπο χρησιμοποιηθη της απαγορεύεται."

3. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 4α του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης συνιστάται εννεαμελής (9μελής) Επιτροπή Ιδιωτικής Ασφαλίσης, η οποία αποτελείται από:

α. Έναν καθηγητή πανεπιστημίου με γνωστικό αντικείμενο το εμπορικό δίκαιο ή τα οικονομικά με ειδίκευση στην ιδιωτική ασφάλιση, που επιλέγεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ως πρόεδρο.

β. Το Γενικό Διευθυντή, στον οποίο υπάγεται η Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής του Υπουργείου Ανάπτυξης.

γ. Έναν εκπρόσωπο της "Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος."

δ. Έναν εκπρόσωπο της "Ομοσπονδίας Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδος (Ο.Α.Σ.Ε.)".

ε. Έναν εκπρόσωπο των οργανώσεων των διαμεσολαβούντων στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εργασίες που επιλέγεται με μεταξύ τους ψηφοφορία από τους πρόεδρους των διοικητικών συμβούλιων των "Πανελλήνιου Συνδέσμου Συντονιστών Ασφαλιστικών Συμβούλων", "Συνδέσμου Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλιστών", "Πανελλήνιου Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ασφαλιστών" και "Πανελλήνιου Συνδέσμου Ασφαλιστικών Συμβούλων".

στ. Τρία πρόσωπα εξειδικευμένα σε θέματα του γνωστικού αντικειμένου της ιδιωτικής ασφάλισης ή της αναλογιστικής, που επιλέγονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης.

ζ. Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών.

2. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας της Επιτροπής διορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με τριετή θητεία. Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπόλληλος του Υπουργείου Ανάπτυξης.

3. Σε περιπτώση καθυστέρησης της υπόδειξης των υποστοιχείων α. δ και ε' της παρ. 1 αυτού του άρθρου προσώπων πέραν των τριάντα (30) ημερών από την αποστολή σχετικής προσκλήσης του Υπουργείου Ανάπτυξης, η Επιτροπή Ιδιωτικής Ασφάλισης συγκροτείται και συνεδριάζει και χωρίς τα μέλη πηγαδά. Μετά την τυχόν καθυστέρησην υπόδειξη ουμπληρώνεται η απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

4. Τα προς συζήτηση στην Επιτροπή θέματα εισηγείται ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής. Για την παραπέδωση ειδικότερη επεξεργασία ολών ή ορισμένων θεμάτων της ημερήσιας διοικησης μπορεί να ορίζεται ειδικός εισηγητής ενα μελος της Επιτροπής, που ορίζεται από τον Πρόεδρο της.

4. Στην παρ. 7 του άρθρου 4α του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται δεύτερο εδαφίο, που έχει ως εξής:

"Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Οικονομικών ορίζονται, κατά παρεκκλισή των κείμενων διατάξεων, η αμοιβή κατά συνεδρίαση του Προεδρου, των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής Ιδιωτικής Ασφάλισης."

5. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με το ειδικότερο περιεχόμενο του παραπάνω Δελτίου. Με ομοία απόφαση μπορεί να καθορίζεται ότι το Δελτίο αυτό θα εκδίδεται δύο φορές το χρόνο.

6. Στο τέλος του άρθρου 5 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 3, που έχει ως εξής:

3. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποχρεούνται μετά τη ληξη της εταιρικής χρήσης να αποστέλλουν στον ασφαλισμένο που θα το ζητήσει αντίγραφο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και του πιστοποιητικού ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή. Επισής, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να ζητεί από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να του υποβάλλουν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας τριετή ή πενταετή επιχειρηματικά σχέδια."

7. Τα εδάφια τρίτο έως πεμπτό της παρ. 1 του άρθρου

6 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

“Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ιδιωτικής Ασφάλισης και μετά από άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα μπορούν να επεκτείνουν τις εργασίες τους και σε κράτη μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Η άδεια χορηγείται, εφόσον η επιχειρήση αποδεικνύει ότι και μετά την προβλεπόμενη επέκταση των εργασιών της πληροί τις περί περιθωρίου φερεγγυότητας διατάξεις του παρόντος και εφόσον δηλώσει στο Υπουργείο Ανάπτυξης αν θα σχηματίσει τα τεχνικά αποθέματα και το περιθώριο φερεγγυότητας στην Ελλάδα ή αν θα καταθέσει εγγύηση, καθώς και το ύψος των ποσών που θα χρησιμοποιήσει. Η άδεια χορηγείται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή των δικαιολογητικών. Σπηλι περίπτωση εγκατάστασης στα ως άνω κράτη, θα πρέπει μέσα σε εύλογο διάστημα από τη χορήγηση της άδειας να προσκομίζει στο Υπουργείο Ανάπτυξης και τη σχετική άδεια του κράτους υποδοχής.”

8. Στο άρθρο 9 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

“4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν υπάρχει κίνδυνος παραβίασης των κειμένων διατάξεων και του καταστατικού της εταιρείας, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να ανατίθεται σε ελεγκτικές εταιρίες ή κοινοπραξίες ελεγκτών, που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών του άρθρου 13 του π.δ/τος 226/1992 (ΦΕΚ 120 Α'), η διενέργεια έκτακτου ελέγχου με βάση τα διεθνή δεδομένα. Έργο των ως άνω ελεγκτικών εταιριών και κοινοπραξιών θα είναι η διενέργεια οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις στα πλαίσια της ασκούμενης από το Υπουργείο Ανάπτυξης εποπτείας στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις για τη διαπίστωση της εφαρμογής από αυτές της κειμενης νομοθεσίας, όπως ειδικότερα θα καθορίζεται με την ως άνω απόφαση. Ο τρόπος επιλογής και η αμοιβή των άνω ελεγκτικών εταιριών και κοινοπραξιών θα καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Οικονομικών.

Για τις υποχρεώσεις των παραπάνω ελεγκτών έχουν εφαρμογή και η παράγραφος 4 του άρθρου 40 β' και η παράγραφος 1 του άρθρου 40 γ' του ν. 2190/1920 “περί ανωνύμων εταιριών”, όπως ισχύει σήμερα.”

9. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Οι δικαιούχοι ασφαλισμάτων και οι καθολικοί και ειδικοί τους διάδοχοι έχουν προνόμιο στην ασφαλιστική τοποθέτηση που προγείται από κάθε άλλο γενικό ή ειδικό προνόμιο, εκτός από το προνόμιο της παραγράφου 8 του άρθρου 12α και το προνόμιο για απαιτήσεις από σχέση εξαρτημένης εργασίας, με εξαίρεση τις απαιτήσεις των ασκούντων το δικαίωμα διοίκησης και διαχείρισης της ασφαλιστικής επιχείρησης.”

10. a. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“Ο Υπουργός Ανάπτυξης, μετά από αίτηση του Επικουρικού Κεφαλαίου, υποχρεούται μέσα σε εξηντα (60) ημέρες από την υποβολή της αίτησης να επιτρέψει

στον επόπτη εκκαθάρισης ή στον εκκαθαριστή, καθώς και στον επόπτη πτώχευσης η στο σύνδικο τη μεταβίβαση στο Επικουρικό Κεφαλαίο του δικαιώματος διοίκησης και διάθεσης περιουσιακών στοιχείων που έχουν διατεθεί σε ασφαλιστική τοποθέτηση ασφάλισης αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων για την ικανοποίηση, από άμεσες ή μελλοντικές απαιτήσεις, των δικαιούχων ασφαλίσματος.”

β. Αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, με τις οποίες έχει εγκριθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος η μεταβίβαση από τους επόπτες εκκαθάρισης περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικών επιχειρήσεων, των οποίων έχει ήδη ανακληθεί η άδεια, προς το Επικουρικό Κεφαλαίο, είναι έγκυρες.

11. Στο άρθρο 10 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

“6. Αμέσως μετά την ανάληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχειρησης στον κλάδο ασφάλισης αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα για παράβαση νόμου, το Επικουρικό Κεφαλαίο σε συνεργασία με τον επόπτη εκκαθάρισης σφραγίζουν τα κεντρικά γραφεία και υποκαταστήματα της ασφαλιστικής επιχείρησης. Η σφράγιση δεν μπορεί να διαρκεσει πέραν των πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται: η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της σφράγισης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διατάξης αυτής.”

12. Όπου στο άρθρο 10 του ν.δ/τος 400/1970 αναφέρεται “εκτελεστή απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου”, διαγράφεται η λέξη “εκτελεστή” και στο τέλος του άρθρου αυτού προστίθεται νέα παράγραφος 7, που έχει ως εξής:

“7. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά σε απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου νοείται η απόφαση εκείνη, η αγωγή ακύρωσης της οποίας είτε δεν έχει ασκηθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας του άρθρου 899 του Κώδικα Γιολτικής Δικονομίας, όπως ισχύει, είτε έχει απερριψθεί τελεστικά.”

13. a. Στην παρ. 1 του άρθρου 12α του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

“Κατά το στάδιο αυτό και μέχρι την περάτωση της εκκαθάρισης η ασφαλιστική επιχείρηση δεν μπορεί να κηρυχθεί σε πτώχευση.”

β. Σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν ήδη κηρυχθεί σε πτώχευση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αναστέλλεται η διαδικασία της πτώχευσης, ενώσονται αυτή έχει κηρυχθεί μέσα στη διετία πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

14. Η παράγραφος 12 του άρθρου 12α του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“12. Ο εκκαθαριστής και ο επόπτης της εκκαθάρισης δεν υπέχουν ποινική ευθύνη ώτε προσωποκρατούνται ούτε υπέχουν οποιαδήποτε άλλη ευθύνη για χρέος της ασφαλιστικής επιχείρησης προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτητά από το χρόνο βεβαιώσής τους. Το χρονικό διάστημα της θητείας τους ανέρχεται σε δύο (2) χρονια, που μπορεί να ανανεωνεται.”

15. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 13α του ν.δ/τος 400/1970 αντικαθίσταται ως εξής:

"Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες βοήθειας όταν η παροχή περιορίζεται στις εξής εργασίες, οι οποίες εκτελούνται σε περίπτωση ατυχήματος ή βλάβης οδικού οχήματος που συμβαίνει στην Ελλάδα:"

16. Το άρθρο 17 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 17

Το μετοχικό κεφάλαιο κάθε ελληνικής ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρίας ή οι αρχικές εισφορές των μελών ελληνικού αλληλασφαλιστικού συνεταιρισμού, ολοσχερώς καταβεβλημένα κατά τη σύσταση της εταιρίας ή κατά την ίδρυση του συνεταιρισμού. Δεν μπορούν να είναι κατώτερα, κατα κλάδο ασφάλισης, από τα εξής ποσά:

α. του ποσού των 360.000.000 δραχμών, εφόσον ασκούν έναν ή περισσότερους από τους κλάδους 10 μέχρι και 15.

β. του ποσού των 180.000.000 δραχμών, εφόσον ασκούν έναν ή περισσότερους από τους κλάδους 1 μέχρι και 8 και 16 και 18.

γ. του ποσού των 120.000.000 δραχμών, εφόσον ασκούν έναν ή περισσότερους από τους κλάδους 9 ή και 17.

δ. του ποσού των 480.000.000 δραχμών, εφόσον ασκούν ασφαλισεις ζωής.

Τα δύο τρίτα (2/3) του παραπάνω κεφαλαίου ή των αρχικών εισφορών θα πρέπει να είναι καταβεβλημένα σε μετρητά.

17. Στο άρθρο 17β του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 5, που έχει ως εξής:

"5. Κάθε ελληνική ασφαλιστική επιχείρηση υποχρεούται μέχρι την 31.12.2000 'να αυξήσει το εγγυητικό της κεφάλαιο που προβλέπεται στις παρ. 1-3 του παρόντος ως εξής:

α. σε 1.200.000 Ευρωπαϊκές Λογιστικές Μονάδες προκειμένου για επιχειρήσεις που ασκούν έναν ή περισσότερους από τους κλάδους 10 μέχρι και 15,

β. στο διπλάσιο αυτών για όλους τους υπόλοιπους κλάδους."

18. Το άρθρο 53 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 53

1. Απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η κάλυψη κινδύνων η η ανάληψη ασφαλιστικών υποχρεώσεων στην Ελλάδα, αν αντιβαίνουν σε κανόνες περί προστασίας δημοσίου συμφέροντος.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του έβδομου κεφαλαίου του παρόντος, απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων προσώπων ή ζημιών κατά κινδύνων που πραγματοποιούνται στην ημεδαπή από επιχείρηση που δεν πληροί τις κατά το άρθρο 3 του παρόντος προυποθέσεις. Η ακυρότητα δεν μπορεί να προταθεί σε βαρος των καλοπιστων συναλλασσομένων."

19. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν.δ/τος 400/1970 προστίθεται φράση, που έχει ως εξής:

"...ή έχει ανακληθεί η αδεια λειτουργίας τους λογω παράβασης νόμου."

Άρθρο 36

Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του ν. 1569/1985 (ΦΕΚ 183 Α') "Διαμεσολάθηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης", όπως τροποποιήθηκε με το ν. 1867/1989 (ΦΕΚ 227 Α') και το ν. 2170/1993 (ΦΕΚ 150 Α')

1. Ο τίτλος του κεφαλαίου Α' του Τμήματος Πρώτου του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 1569/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"Διαμεσολάθηση στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ασκούν οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλίσεων, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων, καθώς και οι ασφαλιστικοί υπάλληλοι."

3. Μετά το άρθρο 1 του ν. 1569/1985 προστίθεται τίτλος, που έχει ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η ασφαλιστική εταιρία γνωστοποιεί εγγράφως χωρίς υπαίτια βραδυτήτα στο Υπουργείο Εμπορίου την για οποιονδήποτε λόγο λύση της πρακτοριακής σύμβασης."

5. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η ασφαλιστική επιχείρηση δεν μπορεί να προβάλει τη λήξη της πρακτοριακής σύμβασης έναντι του ασφαλισμένου που δεν γνωρίζει ή δεν όφελε να γνωρίζει τη λήξη της."

6. Τα εδαφία δευτέρου και τρίτο της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1569/1985 αντικαθίστανται ως εξής:

"Η ως άνω ποινή επιβαλλέται, εφόσον το πρόσωπο που χρησιμοποιείται: από την ασφαλιστική επιχείρηση ως πράκτορας είναι γραμμένο στο κατ άρθρο 3 του παρόντος επιμελητήριο. Αν το πρόσωπο αυτό δεν είναι εγγεγραμμένο στο οικείο επιμελητήριο, ο εκπρόσωπος της ασφαλιστικής επιχείρησης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρία χρόνια και χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες δραχμές."

7. Τα εδαφία πρώτο και δευτέρο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1569/1985 αντικαθίστανται ως εξής:

"3. Ο ασφαλιστικός πράκτορας υποχρεούται να τοποθετεί τις ασφαλίσεις των πελατών του (παραγωγή) στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που πρακτορεύει. Κατ' εξαίρεση και με την προυπόθεση ότι θα ακολουθήσει πρακτοριακή σύμβαση, επιτρέπεται να τοποθετεί και σε άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δεν πρακτορεύει στις εξής περιπτώσεις."

8. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

"Αν για οποιονδήποτε λόγο λυθεί ή λήξει η πρακτοριακή σύμβαση, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στον πράκτορα προμηθεια τριών ετών που αναλογεί στην παραγωγή του, η οποία εξακολουθεί, γι' αυτό το διάστημα, να παραμένει στην επιχείρηση στο μέτρο που θα την εδικαίουτε αν δεν είχε λυθεί ή λήξει η σύμβαση. Δεν οφείλεται προμηθεία, αν η σύμβαση λύθηκε με καταγγελία εκ μέρους της ασφαλιστικής επιχείρησης που οφείλεται σε βαρύ παράπτωμα του πράκτορα, που

συνεπάγεται ποινική ή αστική ευθύνη του ή αν λύθηκε με πρωτοβουλία του πράτορα:

9. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Τα ονόματα των ασφαλιστικών πρακτόρων, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο κατ’ άρθρο 3 του παρόντος νόμου οικείο επιμελητήριο, καταχωρούνται με αλφαριθμητική σειρά σε ειδικό βιβλίο (μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων που πρείται χωριστά από τα μητρώα των μεσιτών ασφαλισεων και των ασφαλιστικών συμβούλων), στο οποίο αναγράφονται η ημερομηνία εγγραφής τους, οι ανανεώσεις και τυχόν διαγραφές, οι εταιρίες ασφαλιστικής πρακτόρευσης, των οποίων στη διοίκηση συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει, καθώς και η διάρκεια αυτής της συμμετοχής.”

10. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Ο πράτορας υποχρεούται σε όλα τα έγγραφά του και σε όλες τις επαγγελματικές του συναλλαγές να αναγράφει και να δηλώνει την ιδιότητά του ως ασφαλιστικού πράτορα ή των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που πρακτορεύει, καθώς και τον αριθμό μητρώου του.”

11. Η υποπερίπτωση Α 1 της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“Α 1) είτε τέσσερα χρόνια ως διευθύνων σε επιχειρηση ασφαλιστικής μεσιτείας είτε ως μεσίτης ασφαλισεων ή ως συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων ή ασφαλιστικός σύμβουλος είτε ως υπάλληλος σε επιχειρήσεις ασφαλιστικής μεσιτείας ή πρακτόρευσης ή συντονισμού ασφαλιστικών συμβούλων και ασφαλιστικού συμβούλου ή ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχειρησης στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.”

12. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 1569/1985 αντικαθίστανται και προστίθενται και νέες παράγραφοι 4 και 5, που έχουν ως εξής:

“2. a. Αν ο ενδιαφερόμενος είναι υπήκοος άλλου Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντί των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 περίπτωση (α) και περίπτωση (ε) υποπερίπτωσεις Α 3 και Α 4 αυτού του άρθρου αρκεί να έχει πραγματικά και αδιάλειπτα εργασθεί:

α) είτε για τέσσερα (4) συνεχή χρόνια ως ανεξάρτητος ασφαλιστικός πράτορας ή μεσίτης ασφαλισεων ή διευθυντής σε αντίστοιχες επιχειρήσεις,

β) είτε για δύο (2) συνεχή έτη, ως άνω υπό α., όταν ο ενδιαφερόμενος επιπλέον αποδεικνύει ότι έχει εργασθεί τρία (3) τουλάχιστον χρόνια σε έναν ή περισσότερους πράτορες ή μεσίτες ασφαλισεων ή σε μια ή περισσότερες ασφαλιστικές επιχειρησεις.

γ) είτε για ένα (1) χρόνο, ως άνω υπό α., όταν ο ενδιαφερόμενος επιπλέον αποδεικνύει ότι για το επάγγελμα του ασφαλιστικού πράτορα έχει κατάρτιση που βεβαιώνεται με πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το Κράτος ή κρίνεται απολύτως ικανοποιητικό από την αρμόδια επαγγελματική ένωση.

β. Θεωρείται ότι έχει ασκήσει δραστηριότητα διευθύνοντα επιχειρησης, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, κάθε πρόσωπο που έχει ασκήσει την αντίστοιχη δραστηριότητα:

α) είτε τα καθήκοντα διευθύντη επιχειρησης ή υπο-

καταστήματος,

β) είτε τα καθήκοντα του αναπληρωτή του διευθυντή επιχειρησης ή του εξουσιοδοτημένου να την εκπροσωπεί, εφόσον τα καθήκοντα αυτά συνεπάγονται ευθύνη αντίστοιχη με εκείνη του διευθυντή της επιχειρησης που εκπροσωπεί.

Τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παράγραφο 2 περ. β' αυτού του άρθρου πρέπει να συνεπάγονται ευθύνες σε θέματα κατάρτισης, διαχείρισης και εκπλήρωσης ασφαλιστικών συμβάσεων.

3. a. Αν ο ενδιαφερόμενος είναι υπήκοος άλλου Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου αποδεικνύεται από πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ή οργανισμό ή άλλο νομικό πρόσωπο του Κράτους-Μέλους καταγωγής ή προέλευσης του ενδιαφερομένου και υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου. Ως πιστοποιητικό ποινικού μητρώου θεωρείται το πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους-Μέλους καταγωγής ή προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ/τος 530/1991 (ΦΕΚ 205 Α).

β. Βεβαιώσεις που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στις αρμόδιες αρχές Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούν τις δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτορών στην Ελλαδα χορηγούνται από τα κατά τόπους αρμόδια επιμελητηρίας.

4. Η εγγραφή γίνεται εφόσον το αρμόδιο επιμελητηριο διαπιστώσει την πληρότητα των δικαιολογητικών των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου.

Οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 εδ. ε' και 2 αυτού του άρθρου δεν πρέπει να έχουν πάυσει να ασκούνται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δέκα (10) ετών από την ημερομηνία καταθεσης των πιστοποιητικών που πιστοποιούν τις ως ανω δραστηριότητες.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αναπτυξης μπορούν να καθορίζονται αρχές, οργανισμοί, επαγγελματικές οργανώσεις ή άλλα πρόσωπα που θα εκδίδουν τα πιστοποιητικά που αφορούν τις γενικές, εμπορικές ή επαγγελματικές γνώσεις, κεθως και την επαγγελματική εμπειρία και το είδος των αποδεικτικών στοιχείων αυτής, που προβλέπονται στο άρθρο αυτό. Με ίδιες αποφάσεις μπορούν επίσης να καθορίζονται τα επιπέδα των ως άνω γνώσεων, οι προϋποθέσεις κτησεώς τους, ο τρόπος ελέγχου τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.”

13. Το άρθρο 11 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 11 Ενδικοφανής προσφυγή

Αν απορριφθεί από το αρμόδιο επιμελητηριο η αίτηση για εγγραφή σ' αυτό, ο αιτών μπορεί να προσφύγει ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση πηγαδικής αποφάσης.

14. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 12 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“Μέσα στην ίδια προθεσμία είναι υποχρεωμένο να υποβάλλει στο αρμόδιο επιμελητηριο υπεύθυνη δηλώση του ν.δ/τος 1599/1986, με την οποία να βεβαιώνεται ότι τηρησε τις ως άνω υποχρεώσεις του.”

15. Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1569/1985 τροποποιείται ως εξής:

“1. Ο ασφαλιστικός πράκτορας που εχει εγγραφεί στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων, προκειμένου να ανανεώσει την εγγραφή του, μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε τρίτου έτους, λαμβάνοντας ως αφετηρία την 1η Ιανουαρίου του έτους αμέσως μετά την εγγραφή του, υποβάλλει στο αρμόδιο επιμελητήριο νέα πιστοποιητικά των περιπτώσεων β', γ', δ' και ε' υποπερίπτ. Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.”

16. Πριν το άρθρο 15α του ν. 1569/1985 τίθεται νέος τίτλος ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ*

17. Η παρ. 1 του άρθρου 15α του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Μεσίτης ασφαλίσεων είναι το πρόσωπο, το οποίο έχει ως αποκλειστικό έργο, κατ' εντολή του ασφαλιζομένου, χωρίς να δεσμεύεται ως προς την επιλογή της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, έναντι προμήθειας που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, να φέρει σε επαφή ασφαλιζομένους ή αντασφαλισμένους και ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες για τη σύναψη ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών συμβάσεων, να λαμβάνει την αποδοχή από την ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση και την έγκριση του ασφαλιζομένου ή αντασφαλιζομένου και να βοηθά κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση τους, ιδίως σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου.”

18. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 7 του άρθρου 15α του ν. 1569/1985 καταργούνται και η παρ. 8 αναριθμείται σε παρ. 3 που αντικαθίσταται ως εξής:

“3. Οι διατάξεις των άρθρων 6, 7, 8, 10 και 11 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και επί μεσιτών ασφαλίσεων. Οι χρονικές προυποθέσεις που αναφέρονται στα άρθρα αυτά περιλαμβάνουν και την επαγγελματική απασχόληση ως πράκτορα ή υπαλλήλου ελληνικής ή αλλοδαπής επιχειρησης ασφαλιστικής πρακτόρευσης.”

19. Η παρ. 9 του άρθρου 15α του ν. 1569/1985 αναριθμείται σε παρ. 4 και τα εδαφία πρώτο και δεύτερο αυτής αντικαθίστανται ως εξής:

“4. Ο μεσίτης ασφαλίσεων πρέπει να έχει δεσμεύσει περιουσία ύψους ίσου με το σε δραχμές ισόποσο των 200.000 Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (Ε.Λ.Μ.) προς εξασφάλιση της καλής εκτέλεσης των εργασιών του. Η δεσμευση μπορεί να περιορισθεί, αν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει στο Υπουργείο Εμπορίου ασφαλιστηριού επαγγελματικής ευθύνης που προέρχεται από λάθη και παραλείψεις κατά την άσκηση του επαγγέλματός του με όριο κάλυψης το σε δραχμές ισόποσο των 400.000 Ε.Λ.Μ. τουλάχιστον. Το Υπουργείο Ανάπτυξης γνωστοποιεί την πρήση των ως άνω προϋποθέσεων, καθώς και για τη διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης, η οποία υποβάλλεται στο κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου επιμελητήριο για την εγγραφή ή ανανέωση της εγγραφής στο οικείο μητρώο μεσιτών ασφαλίσεων...”

20. Οι παρ. 10 και 11 του άρθρου 15α του ν. 1569/1985 αναριθμούνται σε παρ. 5 και 6 αντίστοιχα, προστίθεται

δε παράγραφος 7, που έχει ως εξής:

“7. Ο μεσίτης ασφαλίσεων πρέπει να απολαύει νομικής και οικονομικής ανεξαρτησίας έναντι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ο μεσίτης ασφαλίσεων, εφόσον του ζητηθεί, γνωστοποιεί προς τους ενδιαφερομένους να προβούν σε ασφάλιση ή αντασφάλιση, οποιαδήποτε άμεση νομική ή οικονομική δέσμευση προς μία ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχειρηση ή οποιαδήποτε κατοχή εταιρικών μεριδίων ή μετοχών σε ή από ασφαλιστική επιχειρηση, που θα μπορούσε να επηρεάσει την πλήρη ελευθερία επιλογής ασφαλιστικής επιχειρησης. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, λαμβάνοντας ως αφετηρία την 1η Ιανουαρίου του έτους αμέσως μετά την εγγραφή του, ο μεσίτης ασφαλίσεων υποβάλλει στο αρμόδιο επιμελητήριο την κατανομή των δραστηριοτήτων του με τις διάφορες ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά το προηγούμενο έτος.”

21. Το άρθρο 15β του ν. 1569/1985 καταργείται.

22. Η παρ. 1 του άρθρου 15γ του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Ο μεσίτης ασφαλίσεων που έχει εγγραφεί στο μητρώο μεσιτών ασφαλίσεων, προκειμένου να ανανεώσει την εγγραφή του, μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε τρίτου έτους, λαμβάνοντας ως αφετηρία την 1η Ιανουαρίου του έτους αμέσως μετά την εγγραφή του, υποβάλλει στο αρμόδιο επιμελητήριο νέα πιστοποιητικά των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 7, καθώς και την υπεύθυνη δηλώση του άρθρου 7 παρ. 1 Β του παρόντος.”

23. Μετά το άρθρο 15ε του ν. 1569/1985 προστίθεται τίτλος ως εξής:

ΤΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ*

24. Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Ασφαλιστικός σύμβουλος είναι το ψυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο μελετά την αγορά παρουσιάζει και προτείνει λύσεις ασφαλιστικης κάλυψης των αναγκών των πελατών με ασφαλιστικές συμβασεις για λογαριασμό των ασφαλιστικών επιχειρησεων ή ασφαλιστικών πρακτόρων ή μεσιτών ή συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων για την προσκτηση εργασιών. Η σχέση που συνδέει τον ασφαλιστικό σύμβουλο με τους ως άνω είναι σύμβαση έργου. Ο ασφαλιστικός σύμβουλος δεν έχει δικαίωμα υπογραφής ασφαλιστηρίων ούτε εκπροσωπησης ασφαλιστικής επιχειρησης ή ασφαλιστικού πρακτορα ή μεσιτη. Κάθε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.”

25. Η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“3. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως.”

26. Η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1569/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

“5. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να εισάγεται ο θεσμός και οι όροι εργασίας του δόκιμου ασφαλιστικού συμβούλου, να εισάγονται πρότυπα βασικών όρων συμβάσεων συνεργασίας, να προβλέπονται δραστηριότητες των ασφαλιστικών συμβούλων που είναι ασυμβιβαστες με το επάγγελμά τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή

του παρόντος άρθρου."

27. Οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 17 του ν. 1569/1985 αντικαθίστανται ως εξής:

"3. Τα μητρώα των ασφαλιστικών συμβούλων τηρούνται στα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού επιψελητήρια. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 του άρθρου 6, 2 και 3 του άρθρου 7 και των άρθρων 10, 13 και 14 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Αν ο ενδιαφερόμενος είναι υπήκοος άλλου Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντί των προϋποθέσεων του εδ. α' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού αρκεί να έχει πραγματικά και αδιάλειπτα εργασθεί:

α) είτε για δύο (2) συνεχή έπι, ως ανεξάρτητος επαγγελματίας ή ως εργαζόμενος σε επιχείρηση ασφαλιστικού πράκτορα ή μεσίτη ασφαλιστών ή μιας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων,

β) είτε για ένα (1) έτος με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α', όταν ο δικαιούχος δύναται να αποδείξει για την εν λόγω δραστηριότητα προηγούμενη κατάρτιση, η οποία βεβαιώνεται με πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το κράτος ή κρίνεται ως απολύτως ικανοποιητικό από την αρμόδια επαγγελματική ένωση.

5. Η πραγματική άσκηση τουλαχιστον για ένα (1) έτος εργασιών ασφαλιστικού πράκτορα ή μεσίτη θεωρείται ισότιμη με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου."

28. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 20 του ν. 1569/1985 αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Το άρθρο 17 του παρόντος εφαρμόζεται και επί συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων. Για τους κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου ασκούντες το επάγγελμα του συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων και διευθυντή υποκαταστήματος ασφαλιστών δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο λυθεί ή λήξει η σύμβαση του συντονιστή με την ασφαλιστική επιχείρηση, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στο συντονιστή για χρονικό διάσπομα τριών ετών από την καταγγελία την προμήθεια που του αναλογεί στην παραγωγή ασφαλιστικών συμβούλων που συντονίζει, στο μέτρο που η παραγωγή αυτή εξακολουθεί να παραμένει για το διάσπομα αυτό στην επιχείρηση. Δεν οφείλεται προμήθεια αν η σύμβαση λύθηκε με καταγγελία εκ μέρους της ασφαλιστικής επιχείρησης που οφείλεται σε βαρύ παράπτωμα του συντονιστή, το οποίο συνεπάγεται αστική ή ποινική ευθύνη ή αν λύθηκε με πρωτοβουλία του συντονιστή."

29. Το "ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ" αναριθμείται σε "ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε" με τον τίτλο "ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ".

30. Το άρθρο 9 του ν. 1569/1985 μεταφέρεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ως άρθρο 19α και συμπληρώνεται ως εξής:

"Επίσης η ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μεσίτη ασφαλιστών."

31. Μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι πρώην εγγεγραμμένοι στα οικεία μητρώα ασφαλιστικοί πράκτορες ή σύμβουλοι, οι οποίοι

δεν ανανέωσαν την εγγραφή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 του ν. 1569/1985, μπορούν να ανανεώσουν την εγγραφή τους, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 1 εδ. β', γ', δ' και ε' του ίδιου νόμου και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους τα ασυμβίβαστα του άρθρου 19α αυτού.

'Άρθρο 37

Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του

κ.ν. 489/1976 (ΦΕΚ 331 Α') "Περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως της εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης", όπως κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 237/1986 (ΦΕΚ 110 Α') και τροποποιήθηκε με το ν. 1867/1989 (ΦΕΚ 227 Α'), τα π.δ. 264/1991 (ΦΕΚ 98 Α') και 314/1993 (ΦΕΚ 134 Α') και το ν. 2170/1993 (ΦΕΚ 150 Α') και το π.δ. 252/1996 (ΦΕΚ 86 Α')

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 2 του κ.ν. 489/1976, όπως αυτός ισχύει, καταργείται.

2. Στο άρθρο 5 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 4, που έχει ως εξής:

"4. Σε περίπτωση κυκλοφορίας οχήματος χωρίς το παραπάνω ειδικό σήμα επιβάλλονται περαν των αναφερόμενων στο άρθρο 12 ποινών, και οι παρακάτω κυρώσεις:

α. αφαίορεση των πινακίδων και άδειας κυκλοφορίας, με πράξη της αστυνομικής αρχής, η οποία δεν τις επιστρέφει, αν ο ενδιαφερόμενος δεν προσκομίσει το σχετικό σήμα,

β. απαγόρευση μεταβίβασης του οχήματος ή αλλαγής του κινητήρα του.

γ. χρηματικό πρόστιμο, το οποίο βεβαιώνεται με ποάτη της αστυνομικής αρχής, υπέρ του κατά το άρθρο 16 του κ.ν. 489/1976 Επικουρικού Κεφαλαίου ίσο με το σε δραχμές ισόποσο των 500 ECU για τα λεωφοσεία και τα φορτηγά δημόσιας χρησης, των 250 ECU για τα επιβατηγά και άλλα οχήματα κάθε φύσης και των 100 ECU για τα δίκυκλα. Το ως άνω χρηματικό πρόστιμο εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

δ. Απαγορευση χρηγοησης του ειδικού σήματος τελών κυκλοφορίας.

Με κοινή αποφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Δημοσίας Τάξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνησεως, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου:

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"α. Ο ασφαλιστής ευθύνεται βάσει ενιαίου ασφαλιστρου, έναντι των τρίτων που ζημώθηκαν από την κυκλοφορία αυτοκινήτων που έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα. στα εδάφη των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., συμφωνα με τη νομοθεσία και τις υποχρεωτικές καλύψεις του κράτους του ασφαλιστρού ή την κάλυψη που προβλέπεται από το ασφαλιστήριο ή την ελληνική νομοθεσία, οταν αυτή είναι υψηλότερη. Το ίδιο ισχύει και για τα λοιπά κράτη, των οποίων τα Εθνικά Γραφεία Διεθνούς Ασφαλισης έχουν προσυπο-

γράψει την κατά το άρθρο 2 παρ 2 του παρόντος σύμβαση.

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“Την κατά το εδάφιο α' ευθύνη έχει και το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων που έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσης στην Ελλάδα στα εδάφη των παραπάνω Κρατών.”

5. Στο άρθρο 6 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, η παρ. 6 αναριθμείται σε παρ. 7 και προστίθεται παρ. 6, που έχει ως εξής:

“6. Ο ασφαλιστής υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή δήλωσης ατυχήματος σ' αυτόν εκ μέρους του ασφαλισμένου, να έχει ολοκληρώσει τη διαδικασία διακανονισμού της ζημιάς. Η μη συμμόρφωση του ασφαλιστή προς την υποχρέωση αυτή επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 38 παρ. 1 και 2 του παρόντος.”

6. Η παρ. 1 του άρθρου 13 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, καταργείται.

7. Η παρ. 2 του άρθρου 13 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Δεν ενεργείται έλεγχος για την ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης σε αυτοκίνητα που εισέρχονται ή κυκλοφορούν στην Ελλάδα, τα οποία έχουν τόπο συνήθους στάθμευσης το έδαφος άλλου κράτους, το Εθνικό Γραφείο του οποίου έχει προσυπογράψει μετά του Ελληνικού Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης την κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του παρόντος σύμβαση.”

8. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αναριθμούνται σε 3 και 4 και προστίθεται παρ. 2, που έχει ως εξής:

“2. Ο διακανονισμός των ζημιών στην Ελλάδα γίνεται είτε απευθείας από το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης είτε από διακανονιστές μέλη του, τους οποίους διορίζει το Γραφείο, είτε από εντεταλμένους ανταποκρίτες των αλλοδαπών ασφαλιστών κατόπιν προτάσεως του Γραφείου της έδρας τους και εγκρίσεως του Ελληνικού Γραφείου.”

9. Η αναριθμηθείσα ως άνω παρ. 3 του άρθρου 27 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“3. Επίσης το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης βαρύνεται με αποζημιώσεις για ατυχήματα που προκαλούνται στο έδαφος χώρας με την οποία έχει προσυπογράψει την κατά το άρθρο 2 παρ. 2 του νόμου αυτού σύμβαση από αυτοκίνητα που έχουν τον τόπο συνήθους στάθμευσής τους στην Ελλάδα. Ομοίως, βαρύνεται με αποζημιώσεις για ατυχήματα στο έδαφος χώρας μετά του αντίστοιχου γραφείου της οποίας έχει συνάψει την κατά το άρθρο 30 παρ. 1 εδάφιο α' του παρόντος νόμου σύμβαση και σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αυτής, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά είναι εφοδιασμένα με το πιστοποιητικό διεθνούς ασφάλισης σε ισχύ, που χορηγήθηκε από το Γραφείο.”

10. Τα εδάφια πρώτο και δεύτερο της αναριθμηθείσας ως άνω παρ. 4 του άρθρου 27 του κ.ν. 489/1976 αντικαθίστανται ως εξής:

“4a. Προκειμένου για αυτοκίνητο που έχει τον τόπο συνήθους στάθμευσης του στην Ελλάδα και είναι

ανασφάλιστο, το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης έχει αναγωγικό δικαίωμα κατά του κυρίου, κατόχου και σδηγού για το ποσό της αποζημίωσης, την οποία κατέβαλε προς τρίτους ή υποχρεούται να καταβάλει στο αντίστοιχο Γραφείο της χώρας του ατυχήματος, καθώς και κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου στις περιπτώσεις του άρθρου 19 παρ. 1 εδάφια β, γ' και δ' του κ.ν. 489/1976.

Το ίδιο ισχύει και για ατύχημα που προκλήθηκε από το αυτοκίνητο σε βάρος υπηκόων κράτους-μέλους της Ε.Ε. υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 παρ. 3 του νόμου αυτού.

β. Σε περίπτωση που ο ασφαλιστής καταβάλει αποζημίωση κατά το άρθρο 6 παρ. 3 εδάφιο α του νόμου αυτού, πέραν του ορίου ευθύνης του, που ορίζεται στο άρθρο 29 παρ. 1, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης για το υπερβάλλον.”

11. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 28 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, καταργείται.

12. Η παρ. 5 του άρθρου 28 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“5. α. Οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 35 παρ. 4 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, καθίστανται υποχρεωτικώς μέλη, του Διεθνούς Γραφείου Ασφάλισης, εφόσον καλύπτουν τον κίνδυνο ασφάλισης αστικής ευθύνης αυτοκινήτου.

β. Με απόφαση του Υπουργού Αναπτυξής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της συνελευσης των μελών του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνησεως, μπορεί να γίνουν μέλη, του και οι αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί που διεπονται από τις διατάξεις των άρθρων 35 παρ. 1-3, 36 και 37 του ν.δ/τος 400/1970, όπως ισχύει, εφόσον καλύπτουν τον ίδιο κίνδυνο.”

13. Η παρ. 4 του άρθρου 29 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“4. Με απόφαση της Διαχειριστικής του Επιτροπής, το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης μπορεί να ανοίγει τη χορήγηση πιστοποιητικών διεθνούς ασφάλισης, σε μέλος που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το νόμο αυτόν και με τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις και να ζητήσει από το μέλος να διακόψει την έκδοση πιστοποιητικών διεθνούς ασφάλισης, τα οποία του έχουν χορηγηθεί και να επιστρέψει το απόθεμα των εντύπων αυτών, τα οποία έχει στην κατοχή του.”

14. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' και η περίπτωση β της παρ. 3 του άρθρου 33 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως εξής:

“α. Για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας, τα μέλη καταβάλλουν στο Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης ως δικαίωμα εγγραφής εισφορά, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ισόποσου σε δραχμές των 3.000 ECU.

β. Για την κάλυψη των υποχρεώσεων του Γραφείου Διεθνούς Ασφάλισης από την κυκλοφορία ανασφάλιστων αυτοκινήτων και από τον άμεσο διακανονισμό ζημιών από ατυχήματα προκαλούμενα στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή από αυτοκίνητα που έχουν τόπο συνήθους στάθμευσης αντίστοιχα στην αλλοδαπή ή στην ημεδαπή,

καθώς και για την κάλυψη της δαπάνης για την αντασφάλιση της κατά το νόμο αυτόν ευθύνης του, καταβάλλεται επίσια αναλογική εισφορά, που υπολογίζεται για κάθε μέλος ανάλογα με την παραγωγή ασφαλιστρών του στον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτων κατά την προηγούμενη χρήση. Αν η Διαχειριστική Επιτροπή εκτιμήσει ότι τα κεφάλαια που διαθέτει οποιαδήποτε στιγμή το Γραφείο δεν επαρκούν για την εκπλήρωση εκκρεμών υποχρεώσεών του, κάθε μέλος υποχρεούται να καταβάλει συμπληρωματική αναλογική εισφορά μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήψη της σχετικής απόφασής της.

15. Η παρ. 6 του άρθρου 33 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“6. Οι διατάξεις του άρθρου 25 εφαρμόζονται αναλόγως σε περίπτωση που μέλος παροβαίνει τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου περί εισφορών.”

16. Στο άρθρο 33 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 8, που έχει ως εξής:

“8. Με αποφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της συνέλευσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιβάλλεται συμπληρωματική αναλογική εισφορά, αν η Διαχειριστική Επιτροπή εκτιμήσει ότι τα κεφάλαια που διαθέτει οποιαδήποτε στιγμή το Γραφείο Διεθνούς Ασφαλιστης δεν επαρκούν για την εκπλήρωση εκκρεμών υποχρεώσεών του.”

17. Η παρ. 7 του άρθρου 33 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, καταργείται.

18. Μετά το άρθρο 34 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, προστίθεται νέο άρθρο 34a, που έχει ως εξής:

Άρθρο 34a

1. ‘Οπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται “κράτη-μέλη της Ε.Ο.Κ.” νοείται Κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λοιπά Κράτη-μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

2. ‘Οπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται η από 12 Δεκεμβρίου 1973 ‐Συμπληρωματική Συμφωνία μεταξύ Εθνικών Γραφείων‐ (CONVENTION COMPLEMENTAIRE ENTRE BUREAUX NATIONALS POUR L’APPLICATION DE LA DIRECTIVE DU CD AVRIL 1972), νοείται η από 15 Μαρτίου 1991 Πολυμερής Σύμβαση Έγγυησεως μεταξύ Εθνικών Γραφείων Διεθνούς Ασφαλισης, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 177, 5.7.91 (CONVENTION MULTILATERAL DE GARANTIE ENTRE BUREAUX NATIONALS D’ASSUREURS).’

19. Στο άρθρο 38 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 4, που έχει ως εξής:

“4. Η μη συμμόρφωση της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος προς τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος τιμωρείται με χρηματική ποινή μέχρι το σε δραχμές ισόποσο των 4.000 Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων.”

20. ‘Οπου στις διατάξεις του ν.δ/τος 400/1970, του ν. 489/1976 και ν.1569/1985, όπως ισχυαν, αναφέρεται ο Υπουργός Εμπορίου, νοείται ο Υπουργός Ανάπτυξης.

21. Στην περίπτωση δ) της παρ. 1 του άρθρου 19

του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, προστίθενται δύο εδάφια, που έχουν ως εξής:

“Στην περίπτωση αυτή, το Επικουρικό Κεφάλαιο έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του διαμεσολαβήσαντος στην ασφάλιση προσώπου μέχρι του ισόποσου σε δραχμές των 1500 ECU, εκτός αν αυτός αποδείξει ότι δεν γνωρίζει ούτε μπορούσε να γνωρίζει, οσηδήποτε επιμέλεια και αν είχε επιδείξει, την επικείμενη πτώχευση ή ανάκληση. Ο παραπάνω περιορισμός της ευθύνης του διαμεσολαβήσαντος δεν ισχύει, αν αυτός ενήργησε με δόλο. Επίσης, στην ως άνω περίπτωση το Επικουρικό Κεφάλαιο έχει ιδία αξίωση κατά του αντασφαλιστή για τις υποχρεώσεις του προς την ασφαλιστική επιχείρηση που προκύπτουν από την αντασφαλιστική σύμβαση αστικής ευθύνης από χερσαία οχήματα.”

22. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις της νομοθεσίας γενικά για την ιδιωτική ασφάλιση.

23. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του κ.ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Η κατά τα προηγούμενα αρθρα ασφάλιση συνάπτεται από ασφαλιστες οι οποίοι νόμιμα ασκούν στην Ελλάδα επιχειρηση ασφάλισης ευθύνης από αυτοκίνητα και είναι μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις, που ασκούν νόμιμα στην Ελλάδα επιχειρηση ασφάλισης ευθύνης από αυτοκίνητα, γίνονται υποχρεωτικά με μόνη την αίτησή τους μέλη της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος. Η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος υποχρεούται να δεχθεί ως μέλη ασφαλιστικές επιχειρήσεις που νόμιμα ασκούν επιχειρηση ασφάλισης ευθύνης από αυτοκίνητα και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να τις διαγράψει.”

24. Η παράγραφος 2 του άρθρου 20 του κ.ν. 489/1976 καταργείται. Τα χρηματικά πόσα που είχαν επενδυθεί ή είχαν κατατεθεί σε τραπεζικό λογαριασμό σύμφωνα με την ως άνω καταργούμενη παράγραφο 2 υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής Ασφαλισμένων επενδύονται με ευθύνη της Διαχειριστικής Επιτροπής υπέρ του Επικουρικού Κεφαλαίου ή μεταφέρονται στον προβλεπόμενο σύμφωνα με την περίπτωση β) της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του κ.ν. 489/1976 λογαριασμό τράπεζας.

25. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 20 του κ.ν. 489/1976, όπως ισχύει, αναδιθυούνται σε παρ. 2 και 3 και η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Για να εξυπηρετησει τις ανάγκες του το Επικουρικό Κεφάλαιο μπορεί να συνάπτει δάνεια και να εκχωρεί ή ενεχυρίαζει σε ασφάλιση του δανείου απαιτήσεις του ληξιπρόθεσμες ή και μελλοντικές εισφορές υπέρ αυτού μέχρι ποσοστό 2/3 του συνολού τους.”

26. Η παρ. 2 του άρθρου 19 του κ.ν. 489/1976 αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Η αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβεί τα κατά το άρθρο 6 παράγραφος 5 κατωτάτα δύοια ασφαλιστικών ποσών του χρόνου του ατυχήματος, η δε σχετική αξίωση υπόκειται στην κατά το άρθρο 10 παρ. 2 παραγραφή.”

27. Στο άρθρο 39 του κ.ν. 489/1976 προστίθεται παρ. 5 που έχει ως εξής.

15. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί κάθερος της κατά την παράγραφο 1 εισφοράς να διατίθεται υπέρ του Επικουρικού Κεφαλαίου για την εκπληρωση των σκοπών του. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 38

1. Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια, τα εργαστήρια ελευθέρων σπουδών και οι ιδιωτικοί βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί μπορούν να αυξήσουν τα δίδακτρά τους για το σχολικό έτος 1996-1997 μέχρι ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) στα εισπραχθέντα δίδακτρα του προηγούμενου σχολικού έτους 1995-1996.

2. Τα ιδιωτικά ίνστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να αυξήσουν τα δίδακτρά τους για το σχολικό έτος 1996-1997 μέχρι ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) στα εισπραχθέντα δίδακτρα του προηγούμενου σχολικού έτους 1995-1996.

3. Τα ιδιωτικά εκπαιδευτηρία, που από το καταστατικό τους είναι ιδρύματα ή σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, μπορούν να αναπροσαρμοζούν τα δίδακτρά τους για το σχολικό έτος 1996-1997 εναντί των διδακτρών σχολικού έτους 1995-1996 και περαν του ποσοστού επτά τοις εκατό (7%) αλλά μόνο μεχρι ποσοστού που θα καλύπτει τις νομοθετημένες και ανελαστικές διπλάνες τους. Τα εν λόγω εκπαιδευτηρία υποχρεούνται να παρέχουν στους ελεγκτες τους Υπουργείου Ανάπτυξης τα στοιχεία που τους ζητούνται και με τα οποία θα αποδεικνύεται ότι η γενόμενη αύξηση δεν υπερβαίνει το ύψος των νομοθετημένων και των ανελαστικών διπλάνων τους.

4. Στην εννοία του όρου "δίδακτρα" περιλαμβανούνται και τα κάθε φυσης ποσά, που εισπράττονται από τα ιδιωτικά σχολεία γενικής, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια, τα εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, τους ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς και από τα ιδιωτικά ίνστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, για παροχή προσθετών υπηρεσιών που συνδέονται με την εκπαίδευτική υπηρεσία, όπως τροφεια, έξοδος μεταφοράς, διπλάνες για εκμάθηση έννων γλωσσών, μουσικής, χόρου ή για φροντιστηριακά μαθήματα κ.λπ.

5. Πληρωμές που τυχόν έχουν γίνει για τα σχολικά έτη 1996-1997 με την προσπτική αύξησης, θεωρούνται ότι έχουν δύσθεις εναντί των επήσιων ποσών που προκύπτουν από τις ρυθμίσεις των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρου. Τα επιπλέον εισπραχθέντα ποσά επιστρέφονται.

6. Οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων γενικής, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, των κάθε είδους φροντιστηρίων, των εργαστηριών ελευθέρων σπουδών, των ιδιωτικών βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών και των ιδιωτικών ίνστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και τα ίδρυματα της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, που εισπράττουν δίδακτρα με την παραπάνω εννοία, κατα παραβασή των παραγραφών 1 έως και 3 του παρόντος άρθρου, τιμωρούνται με πρό-

στηρικό από πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμας έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές ανά μαθητή, για τον οποίο εισπράττονται τα δίδακτρα αυτά. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται με απόφαση του οικείου νομάρχη.

7. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν υπαγονται σχολεία ή φροντιστήρια έννων γλωσσών, που λειτουργούν με βάση διμερείς μορφωτικές συμβάσεις-συμφωνίες, καθώς και σχολεία που εφερμόζουν μόνο ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα και δέχονται προς φοίτηση μόνο μαθητές έννης υπηκοότητας.

Άρθρο 39

1. Στους φορεις του άρθρου 31 του ν. 1514/1985 (ΦΕΚ 13 Α), που επεντεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και διέπονται από το ν. 1514/1985, υπάγεται από τη σύστασή της και η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) του άρθρου 26 του ν. 1733/1987 (ΦΕΚ 171 Α).

2. Το μισθολογικό καθεστώς των ειδικών λειτουργικών επιστημόνων της Ε.Ε.Α.Ε. εξουσιούνται πλήρως προς το καθεστώς των ειδικών λειτουργικών επιστημόνων των σεβικών ερευνητικών κεντρών που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

3. Ως έριο ηλικίας για το διερίσμα στη διεθνής των ερευνητών και των ειδικών λειτουργικών επιστημόνων στην Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) και στους λαοπούς ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορεις, που είναι νομικά πρόσωπα διωτικού δικαίου, νοείται το ορίο ηλικίας που προβλέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 55/1995 (ΦΕΚ 40 Α).

4. Στο πρώτο εδαφίο της παρ. 1 και στο τρίτο εδαφίο της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 1733/1987 μετά τη λέξη "...ιοντίζουσες," προστίθενται, οι λεξίς "...και μη ιοντίζουσες."

Άρθρο 40

Στις μισθώσεις των χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων οι προθεσμίες των εδαφιών σ' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2041/1992 (ΦΕΚ 71 Α), όπως αντικατασταθήκαν με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2235/1994 (ΦΕΚ 145 Α), παρατίθενται από τέτει που έλαβεν μεχρι την 30η Μαΐου 1996.

Η ισχύς της διάταξης αυτής αντοτέλεση: στο χρονοισχύος του ν. 2235/1994, κατά της εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμονή του ν. 2041/1992, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 2235/1994 λόγω ληξής της μισθώσης χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, χωρίς ανακοπή λόγω της εκ του νόμου παρατασης των μισθώσεων αυτών. Με την άσκηση της ανακοπής χορηγείται από το δικαστή του Μονομέλους Πρωτοδικείου αναστολή εκτέλεσης.

Άρθρο 41

Στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος 12, που έχει αερισμό:

12. α. Κάθε προμηθευτής, ο οποίος προτίθεται να ψυχάπει συμβάσεις πης παρ. 1 του παρόντος, υποχρεύται πριν από την έναρξη της δραστηριότητάς του χωτής να ζητήσει την καταχώρισή του στο ειδικό μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Κανένας προμηθευτής δεν μπορεί να προτείνει τη σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων, εάν εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος δεν εγγραφεί στο μητρώο αυτό.

β. Η ανωτέρω καταχώριση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη θεώρηση των αναγκαίων φορολογικών βιβλιών και στοιχείων από την αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία και αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

γ. Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του να αρνείται για σοβαρούς λόγους την εγγραφή ή να προβάινει σε, εκτός των κυρώσεων των προβλεπόμενων στην παρ. 3 του άρθρο 14 του παρόντος, προσωρινή ή οριστική διαγραφή από το εν λόγω μητρώο, αν διαπιστώθει παραβίαση από τον εν λόγω προμηθευτή των κειμένων διατάξεων. Η διαγραφή αυτή συνεπάγεται την αυτοδικαιη κατάργηση της σύμβασης. Η δε απόφαση κοινοποιείται στην Ενωση Τραπεζών και στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.

δ. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται: οι όροι και οι προϋποθέσεις τήρησης του προαναφερθέντος μητρώου.

Άρθρο 42

1. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 2 περίπτωση β και παράγραφος 4 περιπτωση γ' του ν. 1798/1951, οπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 3 του ν. 1542/1985, αντικαθίστανται ως εξής:

"Απόφαση της γενικής συνέλευσης μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου, που εισηγείται αφού ερευνήσει και βεβαιώθει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2".

2. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1798/1951, οπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 1542/1985, αντικαθίσταται ως εξής:

Έιδικά για παράβεση των αρχών που διακηρύσσονται στο άρθρο 2, το διοικητικό συμβούλιο εκτός από τη διαγραφή η και αντί γι' αυτή δικαιούται να παραπέμψει την υπόθεση στο συμβούλιο τιμής του άρθρου 15.

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 7α του ν. 1798/1951, οπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 1542/1985 αντικαθίσταται ως εξής.

"6. Οι σχετικές διαπάνες βαρυνουν τελικά την ιδιοκτησία της εφημερίδας που κρίθηκε ένοχη για παράβεση των αρχών του άρθρου 2 ή, αν αθωαθεί, την ιδιοκτησία της εφημερίδας της οποίας η αίτηση αποστρίφθηκε

Άρθρο 43

Έναρξης ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Μαΐου 1997

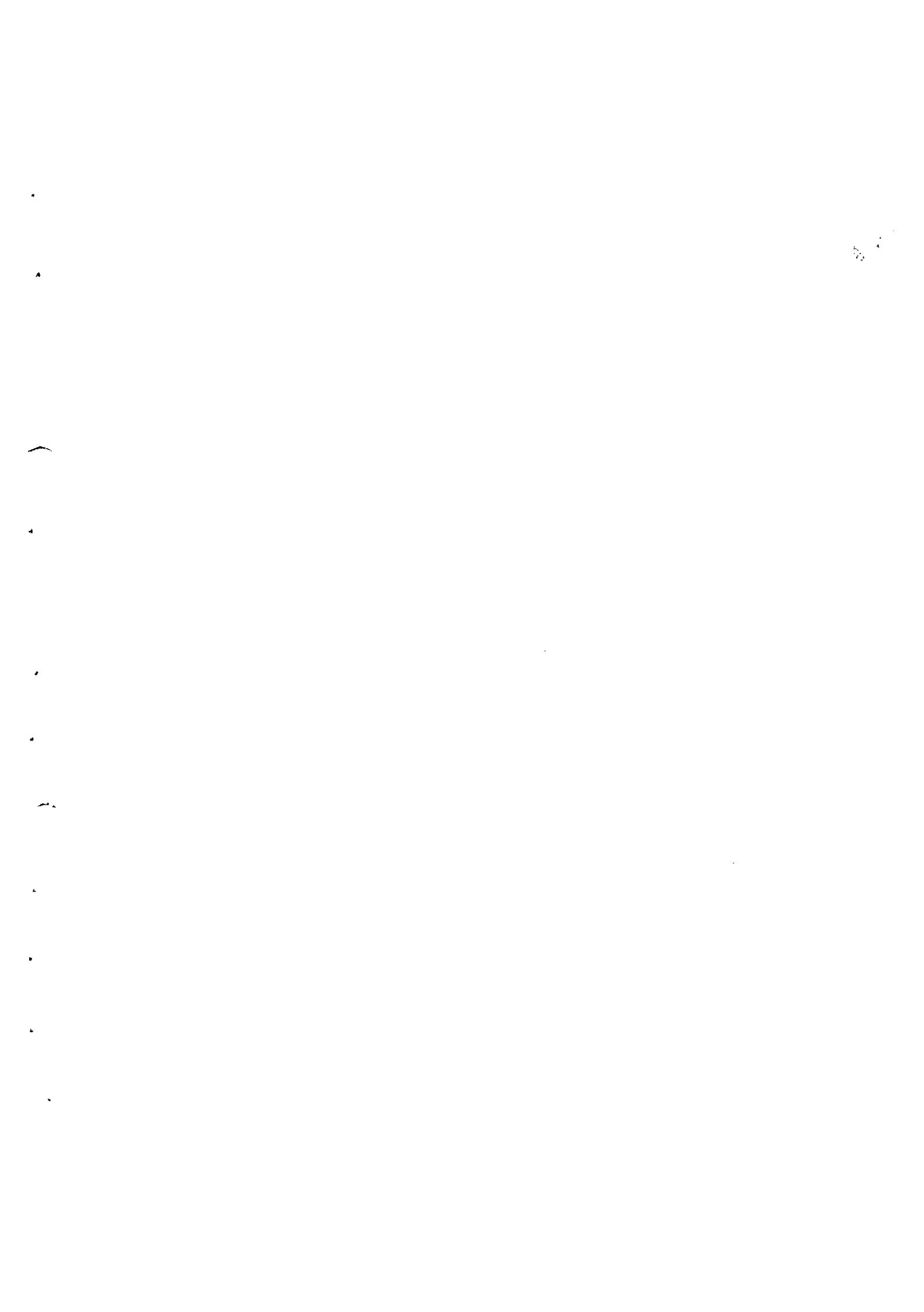
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΣ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΓΕΡΑΣ. ΑΡΣΕΝΗΣ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΥΑΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΡΩΜΑΙΟΣ	ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΔΗΜ. ΡΕΠΠΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 14 Μαΐου 1997
Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε. 5225761 5230841	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βασ. Όλγας 188, 1ος αρ.-Τ.Κ. 546 55 (031)423956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ. 5225713 5249547	ΠΕΙΡΑΙΑΣ 4136402 Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31 4171307
Πώληση Φ.Ε.Κ. Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ. Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ. Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε. 5239762 5248141 5248188 5248785	ΠΑΤΡΑ (061)271249 Κορίνθου 327 Τ.Κ. 262 23 224581
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ. 5248320	ΙΩΑΝΝΙΝΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 454 44 (0651)21901 ΚΟΜΟΤΗΝΗ (0531)22637 Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00 26522

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Μέχρι 8 σελίδες 150 δρχ.
- Από 9 μέχρι 16 σελίδες 300 δρχ.
- Από 16 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρους αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.τλ.)	50.000 δρχ.	2.500 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.τλ.)	50.000 "	2.500 "
Γ' (Διορισμοί, απολύτεις κ.τλ. Δημ. Υπαλλήλων)	10.000 "	500 "
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	50.000 "	2.500 "
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	25.000 "	1.250 "
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.τλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	10.000 "	500 "
Παράτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών)	5.000 "	250 "
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 "	500 "
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 "	150 "
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 "	12.500 "
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 "	500 "
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	200.000 "	10.000 "

- * Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίδουν αποδεικτικό εισπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται πέρα των παραπάνω αναφερομένων ποσών με τα ταχυδρομικά τέλη κα: μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Οικονομικού του Εθνικού Τυπογραφείου.
- * Η πληρωμή του ποσοστού του ΤΑΠΕΤ που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράπτεται στην Αθήνα από το Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Σολωμού 51 - Αθήνα) και στις άλλες πόλεις από τα Δημόσια Ταμεία.
- * Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
- * Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν τα μισά χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
- * Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
- * Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
- * Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες κοινού λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'